

Anettes nye livsstil

Anette de Fries Nielsen er udviklingshæmmet og kæmper med sin overvægt. Mindre cola, træning på trapper, flere gåture og sundere mad er våbnene i kampen mod sukkersyge

13/2011

24. JUNI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

AnnoncesalgDG Media as
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 7027 1155. Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 14/11, der udkommer den 8. juli, er mandag den 27. juni kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 15/11 er den 11. juli kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 15/11 onsdag den 6. juli.

Redaktionen af 13/11 er afsluttet den 16.06.2011

AbonnementAbonnementspris 2011:
895,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 40,00 kr. + porto**Oplag**41.606 i perioden
01.07.09-30.06.10**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Søren Kjeldgaard

KOMMENTAR

Det var ventet, at ankesystemet ville få et skud for boven. Men det gør ikke indholdet af aftalen mindre chokerende. Det er en markant undergravning af retssikkerheden for en masse udsatte borgere

Økonomiaftale uden økonomi

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Da KL og regeringen for kort tid siden fik forhandlet årets økonomiaftale på plads, stod det lysende klart, at KL har brugt anledningen til at få sin vilje i forhold til at stække udsatte borgeres mulighed for at klage over kommunernes afgørelser.

Vi har længe hørt kommunerne klage over, at de finder ankesystemet udgiftsdrivende, og at det gør det specialiserede område svært at styre økonomisk. Så det var ventet, at ankesystemet ville få et skud for boven. Men det gør ikke indholdet af aftalen mindre chokerende. Det er en markant undergravning af retssikkerheden for en masse udsatte borgere rundt om i landet.

Så vi fik serveret en økonomiaftale, hvor det mest markante indhold er et begyndende opgør med en af grundpillerne i den sociale lovgivning – nemlig at en social støtte til en borger skal ske ud fra en konkret individuel vurdering af borgerens behov. Hvad er det, borgeren har brug for, hvis han eller hun skal have et liv, der er andet end opbevaring.

KL har længe arbejdet målrettet på at skildre mennesker med handicap og socialt udsatte som en økonomisk byrde, som skal væk. Og her spiller svækkelsen af ankesystemet en væsentlig rolle. Og det er bekymrende! Ankesystemet handler om anerkendelse af og forståelse for andre menneskers situation. Og det er en del af det, et demokratisk samfund står for. Det skal der ikke pilles ved.

Det, der sker i øjeblikket, kan få stor betydning for socialpædagogernes arbejdsvilkår. Hvis det får lov til at udvikle sig, er der stor risiko for, at mulighederne for at udføre godt socialpædagogisk arbejde vil blive reduceret. Derfor skal vi tage til genmæle.

KL's spin er dygtigt gjort, og tilmed båret frem af en usandhed om, at socialområdet fortsat er i voldsom vækst. Det passer ikke. Socialområdet har været udsat for en markant opbremsning på økonomien de seneste to år. Derfor er det uforståeligt, at KL og regeringen mener sig nødsaget til at ty til et så markant indgreb som at mindske klageadgangen for at holde økonomien i ave. Vi har set massive besparelser og mange fyringer på vores område de seneste år. Og med den her ramme er det kun begyndelsen.

Der er brug for en grundlæggende diskussion af, hvad det er, vi som samfund vil, når det gælder det specialiserede sociale område. Vi og andre har tilbudt at indgå i de nødvendige drøftelser af området. Vi har et ansvar og vi har også den nødvendige viden. Både når det handler om faglig udvikling og økonomien. Hvad ønsker vi for mennesker med handicap og for socialt udsatte? Skal de være en del af samfundet? Eller hvad?

INDHOLD

FOTO: SØREN KJELDGAARD

06

04 ØKONOMIAFTALEN

Stort ståhej for ingenting?
Eller skræks scenariet?

06 UDVIKLINGSHÆMMEDES HELBRED

Tab dig, eller du risikerer at få sukkersyge. Så kontant var lægens budskab til Anette de Fries Nielsen. Nu har hun taget de første skridt i en sundere retning – blandt andet ved at trappe colaerne ned fra 20 til syv liter om ugen. Hendes hjemmevejleder og kontaktperson har været på kursus i at støtte udviklingshæmmede i kampen mod sukkersyge – for socialpædagogerne spiller en vigtig rolle, hvis missionen om en sundere livsstil skal lykkes

06 I en sundere retning

11 Kage eller ej

13 Til kamp mod sukkersygen

14 TVANGSBEHANDLING

Brækkede arme og hoftebrud. I de senere år har sundhedsministeriet gang på gang fået konkrete henvendelser om udviklingshæmmede, demente og andre handicappede, der lider, fordi de modsætter sig læge- og sundhedsbehandling uden at forstå konsekvensen – og derfor ikke må behandles. Først for nylig har sundhedsministeren bedt Etisk Råd udrede det komplekse, etiske dilemma. Socialpædagogerne og andre organisationer presser på for en lovændring

14 Udviklingshæmmede lider – politikerne tøver

17 STORMØDE

De sagde stop

14

FOTO: CLAES BONNEUR / PROFCO

18 SENHJERNESKADEDE

Det ligner et helt almindeligt kollegium for en flok unge. Men på botilbuddet Selmersvej i Hørsholm bor otte unge mellem 18 og 30 år med erhvervet hjerneskade. Selmersvej er efterhånden et af få steder i landet, der arbejder med rehabilitering for netop denne gruppe, og arbejdspladsens TR inviterede forbundsformand Benny Andersen på besøg på deres arbejdsplads – blandt andet for at vise, hvordan man arbejder med meget konkret med tværfaglighed

18 Tværfaglighed er ikke bare noget vi taler om

20 DIG OG MIG

21 SENIORDISKRIMINATION

Socialpædagoger snydes for godtgørelse

22 BØGER

23 KVINDEKRISECENTRE

Professionel hjælp er det bedste

23 DAGPENGEREFORM

Mange ledige kan komme i klemme

24 SYNSPUNKT

Dilemma for pædagoger såfremt 'Det ka' nytte'

26 TRYGHEDSPULJEN

En håndsrekning i en svær tid

28 FACEBOOK

ØKONOMIAFTALEN

Stort ståhej for ingenting? Eller skrækscenariet?

Er retssikkerheden for udsatte børn og unge samt voksne handicappede den samme, efter at kommunerne og regeringen har lavet en økonomisk aftale for 2012, som betyder, at Ankestyrelsen i sine afgørelser skal tage hensyn til det serviceniveau, kommunerne lægger? Og som betyder, at socialministeren vil ændre serviceloven

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Han ved det ikke selv. Men hjerneskadede Jacob Kjær fra Svebølle på Vestsjælland er blevet symbol på en landsdækkende krig om rettigheder på den ene side og skatte kroner på den anden side. Sådan skrev Politiken den 3. juni, samme dag, som kommunerne og regeringen indgik en økonomiaftale for 2012.

32-årige Jacob Kjær kan klare mange ting, for eksempel at passe sit arbejde på et beskyttet værksted. Han kan tale, læse og skrive, men han har brug for støtte til at klare hverdagen, for eksempel glemmer han ofte at tage sin medicin eller at drikke vand. Han boede i et botilbud, og hans hverdag fungerede med hjælp fra en personlig bostøtte.

Men da Kalundborg Kommune besluttede at spare hans bostøtte, kunne Jacob Kjær ikke læn-

gere klare sig i botilbuddet og fik i stedet tilbudt at flytte ind i et botilbud for multihandicappede borgere, der udviklingsmæssigt er på niveau med små børn. Forældrene klagede til det sociale nævn og fik medhold i, at det ikke var et passende tilbud til Jacob Kjær. Forældrene har i stedet peget på et andet – og dyrere – botilbud, der er specialiseret i yngre hjerneskadede mennesker som Jacob. Tilbuddet ligger i nabokommunen.

Kalundborg Kommune har sagt nej og i stedet tilbudt Jacob et andet lokalt botilbud, der er for udviklingshæmmede, hvor beboerne hovedsagelig kommunikerer via tegnsprog og billeder.

Dette tilbud har forældrene takket nej til, og det sociale nævn har igen givet forældrene ret i, at det ikke er et passende tilbud til Jacob Kjær, og at tilbuddet i nabokommunen kan være det rigtige for ham.

Her står sagen nu.

Hvad der fremover vil ske med Jacob Kjær kan meget vel komme til at afhænge af fortolkningerne i den økonomiaftale, som kommunerne netop har indgået med regeringen.

I aftalen står der ganske vist, at det stadig er reglerne i serviceloven, der gælder. Det vil sige, at hvis man har et behov efter den lov, for eksempel at bo i et botilbud, så er kommunen forpligtet til at opfylde det. Det vil sige, at Jacob Kjær skal tilbydes et botilbud, der svarer til hans behov.

Men det nye er, at i aftalen har regeringen givet kommunerne lov til selv at bestemme, hvilket serviceniveau, de fremover skal lægge over for handicappede og andre udsatte grupper, så

Hvis det handler om, at kommunerne skal have større råderum, selv om det ikke er det, der står direkte i aftaleteksten, kan man frygte, at der er tale om egentlige begrænsninger i ankesystemets muligheder for at efterprøve en kommunal afgørelse

John Klausen, lektor ved Juridisk Institut, Aalborg Universitet

længe de holder sig inden for lovens rammer. Og Ankestyrelsen skal i sine afgørelser tage hensyn til den enkelte kommunes serviceniveau. Det vil sige den enkelte kommunes økonomi.

Det kan være et drastisk skridt

Hvad økonomiaftalen reelt vil komme til at betyde, er på nuværende tidspunkt svært at sige. Fordi umiddelbart er der ikke ændret på, at det fortsat er serviceloven, der gælder, og allerede i dag bliver der taget økonomiske hensyn, og kommunerne kan fastsætte et serviceniveau, så længe de holder sig inden for lovens rammer, fortæller lektor John Klausen, Juridisk Institut, Aalborg Universitet.

– Er der to forskellige tilbud, som begge kan opfylde personens behov, så skal man naturligvis vælge det billigste. Men det er ikke lovligt at tage økonomiske hensyn, som betyder, at borgeren ikke får den ydelse, som han faktisk har behov for. Så har man ladet økonomien indgå på en usaglig måde, siger John Klausen.

Hvis der for eksempel er fastslået, at en handicappet studerende har brug for 20 timers ledsagelse om ugen for at kunne følge sit studium, så er det ikke lovligt at nedsætte timetallet til 15 med den begrundelse, at kommunen ikke har råd, siger John Klausen.

– Hvilke konsekvenser får det, hvis den her aftale betyder, at Ankestyrelsen i sin praksis skal tage hensyn til kommunernes serviceniveau?

– Ingenting. Hvis kommunens serviceniveau er lovligt fastsat i overensstemmelse med servicelovens regler, svarer det til praksis i dag, siger John Klausen.

– Hvis det handler om, at kommunerne skal have større råderum, selv om det ikke er det, der står direkte i aftaleteksten, kan man frygte, at der er tale om egentlige begrænsninger i ankesyste-

rets muligheder for at efterprøve en kommunal afgørelse, siger John Klausen.

– Hvilken betydning kan det få, at der i aftalen står, at økonomien skal spille en større rolle i Ankestyrelsens afgørelser?

– Hvis hensynet til kommunens økonomi medfører, at Ankestyrelsen alene skal prøve om en afgørelse er i overensstemmelse med kommunens fastsatte serviceniveau og ikke om den opfylder den handicappedes behov, sådan som det er fastlagt i serviceloven, så er der tale om en meget drastisk ændring. Borgeren vil i så fald ikke længere kunne få ankesystemet til at kontrollere, om kommunen yder den nødvendige hjælp, siger John Klausen.

Fornuftig brug af skattekrone

Selv om det ikke direkte fremgår af teksten, så er den netop indgåede aftale måske alligevel et skridt på vejen hen mod det kommunerne gerne vil have, nemlig regeringens hjælp til at skære ned på udgifterne til det særlige sociale område.

Regeringen har således lovet kommunerne at fremsætte et lovforslag, som giver dem ret til at fastlægge et lokalpolitisk serviceniveau.

Socialminister Benedikte Kiær (K) siger:

– Kommunerne skal levere den sociale hjælp til borgerne, som de har brug for og ret til efter serviceloven. Samtidig skal kommunerne selvfølgelig sørge for, at hjælpen bliver tilrettelagt på en økonomisk hensigtsmæssig måde. Hvis to tilbud er lige egnede, så er det relevant at se på prisen. Vi har aftalt med KL, at vi vil ændre serviceloven. Der er ikke tale om nogen skærpelse, men om en præcisering af gældende ret for at sikre en fornuftig brug af de kommunale skattekrone.

Om ændringen får betydning for Jacob Kjærs fremtid kan der ikke sige noget om på nuværende tidspunkt. ■

UDVIKLINGSHÆMMEDES HELBRED

I en sundere retning

At ændre livsstil kan være sværere end at vende en supertanker. Anette de Fries Nielsen er begyndt

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Det kunne først siges, da tilliden var bygget op, relationen var stærk, og en læge i øvrigt havde taget hul på emnet.

Men så skulle det også siges. Og hjemmevejleder Tina Mortensen sagde det klart og utvetydigt:

– Du er nødt til at tabe dig, Anette. Ellers risikerer du at dø ung, og du vil jo gerne se dine børnebørn vokse op.

Anette de Fries Nielsen vil ikke have sin vægt nævnt i Fagbladet Socialpædagogen.

– For den er jeg flov over, forklarer hun.

Men hun vil gerne fortælle, at hun er overvægtig, og at det er derfor, at hun ifølge lægen er i farezonen for type-2-diabetes.

– Og jeg vil altså ikke have sukkersyge, konstaterer hun.

Men der er lang vej fra beslutningen om gerne at ville tabe sig og leve sundere til rent faktisk også at gøre det. For et halvt års tid siden gav Anettes læge hende en henvisning til genoptræningscenteret i Fredericia, hvor hun både fik vejledning af en diætist og hjælp til et motions-

program. Og det selv om genoptræningscenteret normalt kun er for mennesker, der er blevet opereret. Men selv om Anette selv synes, at hun er i gang, er det endnu ikke noget, der kan ses på hverken vægten eller tøjet.

– Men jeg kan mærke, at jeg ikke bliver helt så forpustet, når jeg går op ad trappen, siger hun.

Og så er det ifølge motionsvejleder Kirsti Pedersen fra Diabetesforeningen her, der skal fokuseres. På det positive, der rent faktisk er sket.

Ikke 100 procent sund

Som vi også omtaler i artiklen 'Til kamp mod sukkersygen' har Diabetesforeningen udviklet et særligt kursus for socialpædagoger og andre, der arbejder med voksne udviklingshæmmede. Formålet er at klæde en hjemmevejleder som Tina Mortensen, der har taget uddannelsen, på til arbejdet med en kvinde som Anette, der er i risikozonen for sukkersyge.

– Målet er ikke 100 procents sundhed, for det er et urealistisk mål. Målet er at bevæge sig i en sundere retning, siger Kirsti Pedersen.

Og realistiske ambitioner er ikke kun et mål for brugeren, der gerne vil tabe sig eller bevæge sig mere. Det er i høj grad også et mål for medarbejderne.

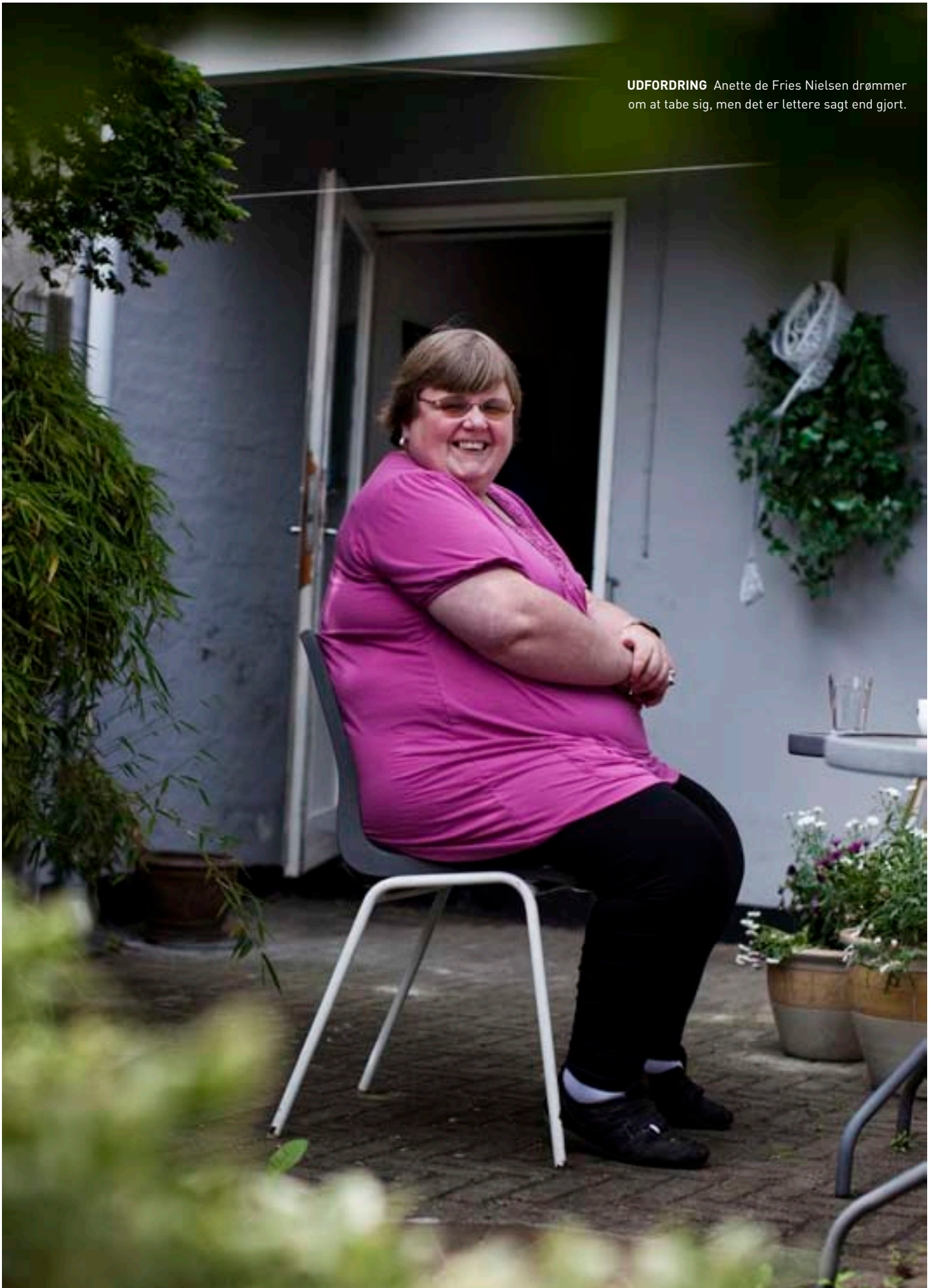
– På det kursus, vi gennemførte for medarbejderne i Fredericia Kommune, var der mange, der var frustrerede. De syntes, at de talte meget om sund mad og vigtigheden af fysisk aktivitet,

SKJULT BEVÆGELSE Motion er meget mere end fitness og løbeture – helbredsmæssigt kan også gåture gøre en stor forskel, og derfor flytter Anette de Fries Nielsen (til højre) og Tina Mortensen hjemmevejledningen ud.

UDFORDRING Anette de Fries Nielsen drømmer om at tabe sig, men det er lettere sagt end gjort.

Målet er ikke 100 procents sundhed, for det er et urealistisk mål. Målet er at bevæge sig i en sundere retning

Kirsti Pedersen, motionsvejleder

men borgerne gjorde modstand. De var svære at motivere. Og så var vores budskab, at det er vigtigt at tænke, at vi skal i en sundere retning. Med små skridt. Hvis man gerne vil tabe 5 kilo, starter man med et mål om at tabe 5 kilo. Og hvis man gerne vil være aktiv en halv time om dagen, sådan som Sundhedsstyrelsen anbefaler, ja, så starter man måske med at være aktiv i ti minutter. Eller i fem minutter. Og så venter man med at hæve ambitionerne til, man har haft succes.

Færre colaer

For Anette de Fries Nielsen handlede det første mål om cola. Ved samtalen med diætisten på genoptræningscenteret fortalte hun, at hun drak omkring 20 liter cola om ugen. Første mål var at halvere indtaget til 10 liter om ugen. Det mål er nået, og nu hedder næste mål 5 liter om ugen.

Da Tina og Anette mødes til hjemmevejledning, har Tina derfor i baghovedet, at hun skal have fulgt op på colaerne. Drikker Tina stadig færre af dem?

Egentlig skulle de have taget hul på en særlig form for hjemmevejledning: Vandrende vejledning.

– Nu hvor vejret er godt, vil det nemlig være fint at vi går en tur sammen og snakker imens. For så får Anette jo samtidig motion, fortæller Tina Mortensen. Og det er lige i tråd med de tanker, som Tina og de andre kursister er blevet præsenteret for på diabetes-kurset.

– Motion skal være en del af dagligdagen, og man skal slet ikke tale så meget om det. Ofte er de udviklingshæmmede borgere ikke motiverede af sundhed i sig selv, og så er det godt at pakke motionen ind i et andet formål end motionen for motionens skyld, siger Kirsti Pedersen. På beskæf-

tigelsestilbuddet Blæksprutten har Anette derfor også en ugentlig arbejdsopgave: At gå cirka 1,5 kilometer for at aflevere nogle breve og papirer.

Men i dag er Anette helt udmattet, fordi hun både har gået op og ned af omkring 200 trapper, som led i sin træning, og også har været ude at købe ind.

– Og det er meget vigtigt at Anette ikke overforbruger sig selv, siger Tina Mortensen – og rent sundhedsmæssigt batter det faktisk heller ikke at overtræne. Sundhedsstyrelsen anbefaler en halv times motion om dagen, og motionen skal være jævnt fordelt over ugen. Det duer ikke, at man knokler treogenhalf time hver søndag, og ikke laver noget resten af ugen.

– Til gengæld kan den halve times motion godt deles op i mindre portioner, så man for eksempel bare går i raskt tempo tre gange ti minutter om dagen, siger Kirsti Pedersen.

Næste stop kosten

Derfor foregår hjemmevejledningen i dag helt ekstraordinært i en uforstyrret krog på det lokale bibliotek.

Tina Mortensen er som en radar, der afsøger et større område. Hun stiller spørgsmål i mange forskellige retninger. Hvordan går det med familien? Hvordan går det med høreapparatet? Hvordan går det med planerne om at gå tur med hunden og den voksne datter?

– Jeg spørger for at afdække om, der er problemer, som Anette har brug for hjælp til, fortæller Tina Mortensen, der som hjemmevejleder har en bred mission. Hjælpen til vægttab og motion er kun en lille brik i alt det, der samlet skal forbedre Anettes livskvalitet.

Motion skal være en del af dagligdagen, og man skal slet ikke tale så meget om det. Ofte er de udviklingshæmmede borgere ikke motiverede af sundhed i sig selv, og så er det godt at pakke motionen ind i et andet formål end motion for motionens skyld

Kirsti Pedersen, motionsvejleder

Anette fortæller, at det går godt med at begrænse sodavanden. Hun er nu nede på omkring syv liter om ugen, og hun holder sig for det meste til sukkerfri cola.

Så tager Tina så småt hul på næste skridt på vejen mod en sundere kost: Maden.

– Når det bliver sommer og varmt, har jeg ikke selv så meget lyst til en hel masse kød. Hvordan har du det med det? Kunne du tænke dig at prøve at spise mere salat og grøntsager, spørger hun. Bagefter fortæller Tina, at det netop er hendes strategi at være direkte. I stedet for helt åbent at spørge: 'Hvad vil du selv?', forklarer hun, hvad hun selv tænker – og spørger så hvad Anette synes om det.

– Jeg har også fundet ud af, at det ikke nytter at stille en helt masse valg op. Det er godt med få og enkle valg, fortæller hun.

Og jo, Anette vil gerne prøve at spise anderledes, og så aftaler hun og Tina, at Anette skal have hjælp med nogle opskrifter. Når der kun er to timers hjemmevejledning hver anden uge, er det sjældent Tina Mortensens opgave at give hjælpen selv – ofte er hendes rolle snarere at være koordinator, og nu beder hun for eksempel en socialpædagog på beskæftigelsestilbuddet om at hjælpe Anette med opskrifter, hvor livretterne laves sundere. Det kan for eksempel ske ved at fylde flere grøntsager i eller skifte sødmælk ud med minimælk.

Taljemål er bedre end vægt

I samråd med Anette aftaler Tina også med personalet på beskæftigelsestilbuddet, at de skal måle Anette en gang om måneden. Bliver hun tyndere om livet?

– Taljemål er et bedre mål end vægten, når det gælder kraftigt overvægtige, for så kan man nemmere se resultaterne, fortæller Tina.

Når det gælder risikoen for type-2-diabetes er taljemålet også en bedre rettesnor end vægten. Den forenkede metode er at måle rundt om maven ved navlen, og så bør der ikke være mere end 88 centimeter for europæiske kvinder og 102 centimeter for europæiske mænd. (Se en mere udførlig vejledning på diabetesforeningens hjemmeside, www.kortlink.dk/9679)

I løbet af hjemmevejledningen viser det sig også, at det kniber med at overholde aftalerne om motion. På genoptræningscenteret fik Anette en plan, der (bortset fra pauser i weekenden) er lige efter sundhedsstyrelsens anbefalinger: En halv times motion om dagen – og pulsen op to gange om ugen. Men det er seks uger siden, at Anette sidst har udfyldt sit skema. Måske fordi kontaktpersonen på beskæftigelsestilbuddet har været langtidssygemeldt, og hun derfor ikke får helt så meget støtte. Anette er heller ikke kommet i gang med at gå noget af vejen mellem sit hjem og arbejdspladsen, selv om det egentlig var planen.

– Jeg ved ikke rigtig hvorfor. Jeg har ikke rigtig tænkt på det, siger Anette.

I første omgang lader Tina motionsdelen ligge. Det er vigtigt ikke at sætte alt for meget i gang på én gang, fortæller hun:

– Men næste gang tror jeg, at vi skal lave nogle meget enklere skemaer sammen. Så Anette for eksempel kan sætte kryds hver gang, hun har gået en tur med hunden. Hvis målene bliver for ambitiøse er jeg bekymret for, at det hele falder til jorden. ■

UDVIKLINGSHÆMMEDES HELBRED

Kage eller ej

Diabetesforeningen lægger vægt på, at personalet står sammen om en fælles kostpolitik. På beskæftigelsestilbuddet Blæksprutten er det slut med kakao-pauser, men man må stadig guffe ét stykke kage til fødselsdage og spise karrysild til frokost

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Engang kunne man holde kakao-pause på Blæksprutten, der er et beskæftigelsestilbud for voksne udviklingshæmmede i Fredericia.

Det kan man ikke mere, for nu er det kun muligt at vælge mellem the og kaffe.

– Vi prøver at tænke sundheden ind i hverdagen på arbejdspladsen, og derfor har vi besluttet ikke længere at købe kakao-pulver. Det kan folk

drikke i deres fritid, men ikke på arbejdet, siger socialpædagog Glenda Kroge Nielsen.

Blæksprutten, der er en butik og et værksted, har ikke en egentlig nedskrevet kostpolitik.

Men de to faste socialpædagoger er temmelig enige om, hvad der duer og ikke duer. Når der er fødselsdag, må man gerne servere kage – men max ét stykke til hver. Og den fælles frokost (der

Diskuter dilemmaet på facebook

Er det i orden med karrysild og kage?

En af brugerne på Blæksprutten risikerer at få sukkersyge, hvis ikke hun taber sig. Er det så i orden at servere karrysild og kage? Eller bør kostpolitikken være endnu skrapere?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Vi sidder dybest set med magten til at tilbyde et usundt liv, så jeg synes, at vi har en etisk forpligtelse til at tilbyde et sundt liv

Charlotte Enevoldsen, leder af voksen/handicap i Fredericia Kommune

er frivillig og også kan erstattes af madpakke eller cafémad) skal være rimelig sund. Derfor skal pålægget helst være mærket med nøglehullet, der er Fødevareministeriets officielle mærke for sundere varer. (Se faktaboks.) Men nøglehulsreglen bliver ikke fulgt til punkt og prikke, for der kan for eksempel også komme karrysild på bordet – en livret for både socialpædagoger og brugere, der på Blæksprutten kaldes 'personale'.

– Jeg tror vi er enige om, at følge almindelig sund husmoderlogik. Det nytter ikke noget, hvis vi er helt urealistiske og for eksempel siger, at man slet ikke må få kage. For så spiser personalet bare en helt masse kage i deres fritid. Det er bedre, hvis vi prøver at vise nogle sunde og realistiske valg, som personalet forhåbentlig også begynder at følge i fritiden, siger Glenda Kroge Nielsen.

Selv om en af brugerne er i risikogruppen for diabetes, og har et stort behov for at tage sig, mener Glenda Kroge Nielsen ikke, at kagekravet skal skærpes.

Bliv enige om kostpolitikken

– Jeg synes, at jeg ville overskride mine kompetencer, hvis jeg sagde at kage skulle være helt forbudt. For det er jo den enkelte, der selv kan vælge om, vedkommende vil spise kagen. Man kan sige nej tak, siger hun.

Efter at Fredericia Kommune har sat fokus på sundhed til alle, er kostkravene dog blevet

skærpet lidt på Blæksprutten. For eksempel må man nu ikke længere drikke kakao i pauserne. Og det gælder for alle, også de slanke.

– Vi er en arbejdsplads, og vi har nogen fælles regler, der gælder for alle. Og netop fordi vi er en arbejdsplads, er det også nemmere for os, at sætte nogle grænser. Ude i botilbuddene kan de slet ikke sige: Her i dit private hjem må du ikke spise slik og kage.

Lederen af voksen/handicap i Fredericia Kommune, Charlotte Enevoldsen, er ikke i tvivl om, at brugerne skal tilbydes sunde valg. Derfor er hun glad for, at det nu er slut med sælge slik og kage i beskæftigelsestilbuddene, og at hvidt brød altid erstattes af groft brød.

– Vi sidder dybest set med magten til at tilbyde et usundt liv, så jeg synes, at vi har en etisk forpligtelse til at tilbyde et sundt liv, siger hun.

På Diabetesforeningens kurser for socialpædagoger og andre, der arbejder med voksne udviklingshæmmede, anbefaler kursuskoordinator Kirsti Pedersen, at personalet bliver enige om en fælles kost- og motionspolitik.

– Det duer ikke, hvis den ene socialpædagog altid prøver at motivere til de sunde valg og altid foreslår sunde snacks, når de skal hygges, og den anden altid tager initiativ til at bage kage. Det gælder om at have fælles fodslag. De sunde valg skal bare være en naturlig del af hverdagen, som der ikke bliver talt så meget om. ■

Nøglehullet – et mærke for sundere valg

Nøglehullet er Fødevareministeriets officielle ernæringsmærke, der gør det nemmere for forbrugerne at finde de sundere fødevarer på hylderne i supermarkedet.

Fødevarer med Nøglehullet lever op til et eller flere krav for indholdet af fedt, sukker, salt eller kostfibre.

Læs mere på www.noeglehullet.dk

Blæksprutten

Blæksprutten i Fredericia er en butik, der drives af udviklingshæmmede. Her kan man købe håndarbejde, der er enten er lavet i Blækspruttens eget værksted eller i beskæftigelsestilbuddene Aktivitets-huset og Pro-Aktiv.

Organisatorisk er Blæksprutten en del af Aktivitetshuset.

Til kamp mod sukkersygen

Diabetesforeningen starter særlige kurser for socialpædagoger og andre, der arbejder med voksne udviklingshæmmede. Medarbejderne spiller nemlig en nøglerolle, hvis sukkersyge skal forebygges, opdages i tide og behandles korrekt

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Kender du symptomerne på sukkersyge? Ved du, hvornår du bør kontakte lægen? Og ved du hvordan sukkersyge forebygges?

Hvis du arbejder med voksne udviklingshæmmede, burde du vide det – eller lære det. Det mener Kirsti Pedersen, der er kursuskoordinator og motionskonsulent i Diabetesforeningen. Diabetesforeningen har udviklet et helt nyt to-dages kursus, der kun retter sig mod socialpædagoger og andre, der arbejder med voksne udviklingshæmmede.

– For hvis vi skal forbedre livskvaliteten for den enkelte udviklingshæmmede, spiller medarbejderne en meget vigtig rolle. De kan virkelig gøre noget, der batter, når det gælder om at forebygge diabetes og opspore den i tide, siger Kirsti Pedersen.

Hun har en formodning om, at sukkersyge er mere udbredt blandt udviklingshæmmede end blandt andre, men hun ved det ikke med sikkerhed. Som det også gælder for mange andre aspekter af udviklingshæmmedes helbred, er der ikke lavet nogen større undersøgelser. Dog har Fredericia Kommune lavet en optælling, der viser, at mere end dobbelt så mange udviklingshæmmede Fredericia borgere har sukkersyge som Fredericia-borgere generelt. (7 procent mod 3 procent).

– Men den egentlige årsag til, at vi har udviklet et særligt kursus for medarbejdere, der arbejder med voksne udviklingshæmmede, er, at de har et særligt ansvar. For ikke alle udviklingshæmmede kan selv sørge for eksempelvis at gå til læge, hvis de får symptomer. Derfor er det vigtigt, at personalet har opmærksomheden, siger Kirsti Pedersen.

Gåture og gulerødder

Kurset handler kun om type-2-diabetes, der i modsætning til type-1-diabetes delvist kan forebygges gennem sund kost og motion. For 80-90

procent af alle, der udvikler type-2-diabetes, er overvægtige, og gåture og gulerødder er den bedste vej væk fra sygdommen.

– Men selv om type-2-diabetes er livsstilsbettinget, er den også arvelig. Hvis den ene af ens forældre har type-2-diabetes, er der 40 procents risiko for, at barnet på et eller andet tidspunkt i løbet af livet også udvikler sygdommen – men det kan forebygges, siger Kirsti Pedersen.

Derfor lærer kursisterne, at de skal være særligt opmærksomme, hvis de ved, at der er type-2-diabetes i en udviklingshæmmedes nærmeste familie. I risikogruppen er også overvægtige samt mennesker, der enten har høje kolesteroltal, for højt blodtryk eller har haft diabetes under graviditet.

– Og hvis den udviklingshæmmede bare har én af risikofaktorerne, er det en god ide at tale diabetes med lægen, næste gang der er et lægebesøg, siger Kirsti Pedersen.

Symptomerne på sukkersyge kan straks være lidt sværere at se. Dels fordi det også kan være symptomer på noget andet, dels fordi type-2-

Hvis vi skal forbedre livskvaliteten for den enkelte udviklingshæmmede, spiller medarbejderne en meget vigtig rolle. De kan virkelig gøre noget, der batter

Kirsti Pedersen, kursuskoordinator

diabetes ofte kommer snigende, så symptomerne ikke er særlig tydelige. Men dét, der er at være opmærksom på, er tørst, hyppige vandladninger, træthed, hyppige infektioner og synsforstyrrelser.

– Når diagnosen type-2-diabetes er stillet, er det vigtigt, at den rette behandling overholdes, og at man fortsat er opmærksom på sund kost og en aktiv hverdag. Her har den udviklingshæmmede behov for hjælp og støtte fra personalet, siger Kirsti Pedersen.

Kurset kaldes 'Nøglepersonuddannelsen', fordi det er meningen at én eller flere medarbejdere på botilbuddet eller aktivitetscentret skal være særlige opmærksomme på sukkersyge, og så dele viden med kollegaerne. Kurset er udviklet i samarbejde med Fredericia Kommune, der har haft 25 medarbejdere igennem forløbet. ■

Læs mere om Nøglepersonuddannelsen på www.diabetesforeningen.dk under 'Kurser'.

TVANGSBEHANDLING

Udviklingshæmmede lider – politikerne tøver

I mere end et årti har sundhedsministeriet vidst, at udviklingshæmmede og demente afskæres fra læge- og anden sundhedsbehandling, hvis de modsætter sig – uanset om de forstår, hvad de siger nej til. Nu kan en lovændring være på vej med pres fra blandt andre Socialpædagogerne

Af Maria Rørbæk, mrrk@sl.dk
Foro: Claus Bonnerup / Polfoto

En stærkt udviklingshæmmet mand risikerede at sprænge tarmen, fordi han ikke ville berøres – og derfor heller ikke ville behandles.

Gennem aktindsigt kan Socialpædagogen dokumentere, at sundhedsministeriet længe har haft kendskab til dette og andre konkrete eksempler på at handicappede afskæres fra behandling, hvis de modsætter sig på grund af manglende forståelse for, hvad behandlingen går ud på.

Alligevel er der ikke blevet ændret på reglerne om tvangsbehandling, siden loven om patienters rettigheder blev vedtaget for 13 år siden.

Først i april i år bad sundhedsminister Bertel Haarder (V) Etisk Råd om en udredning.

På Socialpædagogens spørgsmål om, hvorfor det har taget så lang tid, svarer han pr. mail:

‘At skulle tillade udøvelse af tvang og behandling af patienter, som modsætter sig det, er ikke nogen nem beslutning.’

Ikke desto mindre har forbuddet mod tvang haft ganske alvorlige konsekvenser. Det viser en række breve til og fra Sundhedsministeriet, som Socialpædagogen har fået aktindsigt i. Brevene dokumenterer, at ministeriet de seneste år har fået henvendelser fra borgere, kommunalpolitikere, sundhedspersoner og myndigheder, der er frustrerede over, at handicappede ikke kan få

læge- og anden sundhedsbehandling, fordi de – på grund af manglende indsigt i egen helbredstilstand – modsætter sig behandlingen.

For fem år siden, 26. juni 2006, mailede en chefkonsulent i Servicestyrelsen eksempelvis konkrete oplysninger om den 40-årige stærkt udviklingshæmmede mand, der var i fare for at sprænge tarmen.

13. november 2009 skrev rådmand Tina French Nielsen fra Aalborg Kommune til daværende sundhedsminister, Jakob Axel Nielsen (K), at ‘meget svage borgere’ med et funktionsniveau fra få måneder og op til et år, ikke lovligt kunne få hjerte- eller epilepsimedicin, fordi de modsatte sig medicinen:

‘Jeg har det dårligt med, at vi sætter medborgere, der har så lavt et funktionsniveau, til selv at træffe beslutning om, hvorvidt de ønsker at indtage eksempelvis epilepsimedicin, der, hvis den undlades, medfører risiko for yderligere hjerneskade. (...) Det er svært at acceptere, at vi, når motivation med videre er helt udelukket, enten kan vælge at blive lovbrudere eller modsat at udøve omsorgsvigt.’

Brækkede arme, fodsår og kræft

Brevene fra chefkonsulenten og rådmanden er langt fra enestående. Det fremgår af Sundhedsministeriets ‘Notat om eventuel behandlingsmulighed i forhold til varigt inhabile patienter, som afviser at give samtykke til behandling’ fra august 2010. Her opsummeres eksempler på behandling, som sundhedspersonale har afstået fra på grund af modstand fra patienter med forståelseshandicap. Det drejer sig om alt fra brækkede arme og gangbesværende hoftebrud til fodsår, der ubehandlet kan føre til koldbrand og amputation, og behandling af kroniske lidelser som astma og diabetes.

‘Med andre ord ofte elementær sundhedsbehandling, der ikke kan anses som voldsomme indgreb, og som endog ofte er smertefri og helt uden

I de fem organisationers fælles brev til sundhedsminister Bertel Haarder er Socialpædagogens tema om tvangsbehandling vedlagt. Læs alle artikler på www.socialpaedagogen.dk

FAKTA En blodprøve må yderst sjældent tages med magt. For vejledningen til sundhedsloven understreger at, 'hvis en patient i ord eller handling tilkendegiver, at vedkommende ikke vil behandles, er der, uanset samtykke fra værge eller pårørende, ikke hjemmel til at gennemføre behandlingen med tvang'. Der er dog en undtagelse i psykiatriloven og i akutte situationer med livsfare eller fare for alvorligt handicap.

bivirkninger. (...) Behandling, som patienten i en normal situation helt uden betænkeligheder eller større overvejelser ellers ville have givet samtykke til', konkluderes der i notatet.

Men selv om der altså er tale om en alvorlig problemstilling, er den ikke ny. Allerede i bemærkningerne til Lov om patientrettigheder fra 1998 står der:

'Det bemærkes, at loven ikke omhandler spørgsmålet om magtanvendelse i de tilfælde, hvor en patient, der (...) varigt mangler evnen til at give informeret samtykke, modsætter sig en repræsentants (...) og sundhedspersonens behandlingsforslag. Spørgsmålet har inden for sundhedsvæsenet hidtil været ureguleret'. Samtidig understreger vejledningen til loven, at der ikke er hjemmel til tvangsbehandling (der er visse undtagelser, se billedtekst).

Dengang mente Sundhedsministeriet, at bolden lå hos Socialministeriet, der på det tidspunkt var på vej med nye regler for magtanvendelse i forbindelse med vedtagelsen af serviceloven – men magtanvendelsesreglerne i serviceloven omfatter ikke sundhedsbehandling. Og det fik derfor heller ingen betydning for sundhedsbehandlingen, at serviceloven i 2003 blev ændret, så det i særlige undtagelsestilfælde er tilladt at anvende magt i forbindelse med for eksempel tandbørstning eller bad.

Da Sundhedsloven blev vedtaget i 2005, stod det altså klart, at problemet ikke ville blive løst i

serviceloven. Alligevel blev intet ændret i forhold til spørgsmålet om tvangsbehandling – bestemmelserne fra loven om patienters retsstilling blev blot indføjet i den nye sundhedslov.

Sundhedsministre beroligede

Både den tidligere sundhedsminister, Jakob Axel Nielsen, og den nuværende, Bertel Haarder, har beroliget med, at de tog problemstillingen alvorligt og arbejdede på en løsning.

18. december 2009 svarede Jakob Axel Nielsen således rådmand Tina French Nielsen:

'Jeg anerkender, at der er et behov for lovligt at kunne udøve den fornødne omsorg over for patienter, der ikke er i stand til at tage ordentligt og værdigt vare på sig selv – også når dette desværre indebærer en nødvendig brug af tvang.'

Og Bertel Haarder skrev den 27. maj 2010 til samme rådmand:

Diskuter dilemmaet på facebook

Sundhedsministeren vil gerne mødes med fag- og patientorganisationerne. Hvad bør Socialpædagogernes formand sige til sundhedsministeren?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Vi finder, at det er uværdigt og krænkende, at disse patienter afskæres fra nødvendig sundhedsmæssig behandling. For at sikre disse patienter nødvendig omsorg og behandling, må lovgivningen ændres. Det er vigtigt med klare regler, både af hensyn til patienterne, men også af hensyn til sundhedspersonalet, der skal administrere reglerne. Der skal samtidig tages højde for patientens ret til selvbestemmelse, således at unødigt magtanvendelse undgås

Uddrag af fælles brev til sundhedsminister Bertel Haarder (V) fra Socialpædagogerne, Alzheimerforeningen, LEV, Lægeforeningen og FOA

'Jeg kan på baggrund af din samt flere sundhedspersoners og pårørendes henvendelser tilslutte mig, at der er et reelt behov for at kigge nærmere på reglerne for behandling af denne gruppe af – i sagens natur meget ressourcetsvage – patienter samt vurdere, om der er et behov for en lovændring. (...) Vi er i ministeriet fortsat i gang med interne overvejelser om spørgsmålet. Når vi har dannet os en opfattelse af løsningsmuligheder, vil vi tage kontakt til de kommunale og de faglige organisationer samt patientorganisationerne.'

I begyndelsen af juni 2011 havde sundhedsministeren stadig ikke kontaktet hverken patient- eller fagorganisationer. Den 6. juni 2011 tog Socialpædagogerne, Landsforeningen LEV (for udviklingshæmmede og pårørende), Alzheimerforeningen, Lægeforeningen og FOA selv affære med et fælles brev til Bertel Haarder:

'Vi finder, at det er uværdigt og krænkende, at disse patienter afskæres fra nødvendig sundhedsmæssig behandling. For at sikre disse patienter nødvendig omsorg og behandling, må lovgivningen ændres. Der skal samtidig tages højde

for patientens ret til selvbestemmelse, således at unødigt magtanvendelse undgås', skriver de.

Rimeligt eller urimeligt

Om det er rimeligt eller urimeligt, at der er gået så lang tid, afhænger af øjnene, der ser.

Jonas Dahl, der sidder i Folketingets sundhedsudvalg for SF, siger:

– Det er utilstrækkeligt, at ministeren ikke har løftet sagen noget hurtigere. Der har været en meget stor politisk berøringsangst over for det her emne, for ligegyldigt hvordan man vender og drejer det, bliver man sandsynligvis ikke populær på at vedtage noget. Det er et meget kontroversielt emne.

Liselott Blixt, der sidder i sundhedsudvalget for Dansk Folkeparti, siger:

– Det skulle have været på plads for lang tid siden, men det er et komplekst, etisk problem. For hvor meget tvang kan du tillade dig at udøve overfor et andet menneske?

Selv skriver Bertel Haarder i en mail til Socialpædagogen:

'Det er som nævnt en vanskelig problemstilling, som berører nogle fundamentale principper og patientrettigheder i vores sundhedsvæsen. I det hele taget er det et grundlæggende princip, at brugen af tvang holdes på det minimale niveau, og kun når det er nødvendigt og finder sted så skånsomt som muligt. I løbet af 2010 kom der et særligt fokus på problemet, og det var også derfor jeg tog initiativ til, at problemstillingen skulle drøftes med sundhedsordførerne som det første skridt på vejen.'

Efter den indledende drøftelse blev Etisk Råd den 8. april i år bedt om en udredning (læs mere i artiklen: Et vaskeægte dilemma).

'Kan rådet anbefale en lovændring, vil min indgangsvinkel (...) være, at det er den vej, vi går. (...) Er der opbakning til et lovforslag, vil det kunne fremsættes i det kommende folketingsår', skriver Bertel Haarder til Socialpædagogen.

Indtil sundhedsministeren eller Folketinget ændrer reglerne, må udviklingshæmmede, pårørende og ansatte leve med forbuddet. Og derfor eksempelvis risikere, at tarmen sprænger, fordi der ikke må tvangsbehandles. ■

Etisk Råd kommer med en udtalelse efter sommerferien. Læs om formandens overvejelser i næste nummer af Socialpædagogen.

Sagen i tid

1998: Lov om patientrettigheder vedtages med en bemærkning om, at magtanvendelse over for varigt inhabile, der modsætter sig behandling, er ureguleret.

2003: Serviceloven tillader (i helt særlige situationer) magtanvendelse i forbindelse med for eksempel tandbørstning og bad.

2005: Lov om patientrettigheder indarbejdes i sundhedsloven.

Senest fra 2006: Sundhedsministeriet modtager ad flere omgange konkrete henvendelser om udviklingshæmmede og demente, der lider under forbuddet mod tvangsbehandling.

18. december 2009: Daværende sundhedsminister Jakob Axel Nielsen erklærer, at der er behov for at kunne udøve omsorg med tvang.

8. april 2011: Sundhedsminister Bertel Haarder beder Etisk Råd om en udredning.

STORMØDE

SYSTEMKRITIK 'Hvad var det nu lige den daværende indenrigsminister Lars Løkke lovede, da han lancerede kommunalreformen. At 'regeringen vil skabe en offentlig sektor med én indgang og ét mål: Mennesker først'. Hvornår mon det begynder? I øjeblikket udvikler det sig nærmest til, at 'Systemet er alt, mennesker er intet', konstaterede Benny Andersen på stormødet i Nyborg.

De sagde stop

700 mennesker til stormøde i protest mod udhulingen af indsatsen over for handicappede og udsatte – og mod den tone og det menneskesyn, der præger omtalen af de udsatte grupper

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Der var en klar og umisforståelig 'nu-kan-det-værenok-stemming' blandt de 700 forsamlede handicappede, pårørende og socialarbejdere, der under overskriften 'Stop hetzen mod mennesker med handicap og socialt udsatte' den 1. juni var samlet til stormøde i Nyborg.

Mødet, der var arrangeret af Socialpædagogerne og en lang række andre organisationer, var en konkret protest mod de (kommunal)politiske målsætninger om at svække det kommunale ankesystem og udhule service-loven. Men også mod den måde, de handicappede og udsatte omtales og behandles på ude i den kommunale virkelighed.

Og Socialpædagogernes formand Benny Andersen lagde i sin tale ud med det eksempel, der efterfølgende har vakt forargelse og debat:

– Jeg vil gerne dele noget med jer. Noget, der er fundet i en tekst til en budgetopfølgning i en kommune. Der står – og hold godt fast: 'Der er i genopretningsplanen en besparelse ved nedlæggelse af botilbud. Denne besparelse blev væsentlig forøget med vedtagelsen af budget

2011. Til at få gennemført besparelserne er der kun den mulighed, at nogle af borgerne afgår ved døden. Imidlertid er det samlede krav til besparelse nu af en sådan størrelse, at det ikke er sandsynligt, at der vil være så høj en dødsrate.' Det står der faktisk, sagde Benny Andersen.

At kommunen var Randers var siden ikke nogen hemmelighed, og kommunen endte med at beklage formuleringen. Men retorikken har vundet indpas, konstaterede Benny Andersen:

– Det er bare et af de seneste skud fra den kommunale haglbøsse. Og den slags skud er der blevet flere af, lige siden KL's daværende formand i 2010 lancerede en nedværdigende og negativ kampagne om det specialiserede sociale område, som han kaldte 'en gøgeunge, der

skal ud af systemet', sagde han – og spurgte retorisk forsamlingen om, vi skal tilbage til tidligere tiders nedværdigende opbevaring af handicappede.

– Nej, vi vil ej. Derfor skal vi i fællesskab tage markant til genmæle, når vi hører politikere, der vil forsøge at bringe os tilbage til en fjern fortid.

Den konkrete anledning til mødet var KL's bestræbelser på at få svækket ankesystemet (læs også artiklen på side 4-5). Bestræbelser, som Benny Andersen tog klart afstand fra:

– Meningen med et ankesystem er at give den enkelte borger mulighed for at få afprøvet en beslutning et andet sted end hos den myndighed, som tog beslutningen. Det hører med til retssikkerheden i et demokratisk samfund. Det skal der ikke pilles ved, sagde han. ■

SENHJERNESKADEDE

Tværfaglighed er ikke bare noget vi taler om

Den kontakt, vi får til de unge, betyder jo også, at vi bliver den røde tråd i deres liv. De bor her oftest imellem to og fire år, inden de flytter ud i eget hjem. Og selv der slipper vi dem ikke

Pipaluk Kleist Plath, TR

Selmersvej bo- og rehabiliteringstilbud i Hørsholm huser otte unge mennesker med erhvervede hjerneskader, der er omgivet af socialpædagoger, ergoterapeuter og socialrådgivere, som sammen yder en stærk og samlet indsats for at rehabiliterer de unge, så de bliver rustet til at kunne klare sig selv. Det havde de inviteret forbundsformand Benny Andersen indenfor for at se

Af Eva Åkerman, eaa@sl.dk

Foto: Vibeke Toft

Det ligner et helt almindeligt kollegium eller bofællesskab for en flok unge. Her er hyggelige sofagrupper og et enormt fladskærms-tv, hvor man kan se, at nogen har spillet Wii for nylig. Det er først, når man træder ind i det store fælleskøkken, at man aner, at noget er lidt anderledes end ellers. Skabslågerne er beklædt med billeder af, hvad der er i skabene – mel, sukker, skåle, elastikker. Billederne viser, at beboerne indimellem har brug for hjælp med at huske, hvor de finder det, de skal bruge til madlavningen.

Vi er på besøg på botilbuddet Selmersvej i Hørsholm. Et botilbud for otte unge mellem 18 og 30 år med erhvervet hjerneskade. Socialpædagog Pipaluk Kleist Plath har taget Benny Andersen på ordet, efter at han i Socialpædagogen for nogle måneder siden opfordrede medlemmerne til at invitere ham på besøg på deres arbejdsplads.

– Vi har en fantastisk arbejdsplads her, som jeg gerne vil vise frem. Både fordi jeg synes vi gør et godt stykke arbejde i forhold til de unge mennesker med erhvervede hjerneskader, der kommer her. Og fordi tværfagligt samarbejde ikke bare er noget vi taler om, men har et reelt og frugtbart indhold her, siger Pipaluk Kleist Plath om baggrunden for at invitere forbundsformanden på besøg.

Selmersvej har eksisteret siden 1998 – først som et amtsligt tilbud og nu drevet af Hillerød Kommune. Botilbuddet er landsdækkende og er en del af en større hjerneskadeindsats i Hillerød. Afdelingsleder Malene Skov fortæller om stedet og det, de kan her:

– Bofællesskabet Selmersvej er efterhånden et af få steder i landet, der arbejder med rehabilitering af unge mennesker med erhvervet hjerneskade. Det er et område, der meget tydeligt er berørt af kommunalreformen, hvor kommunerne i stigende grad prøver at løfte alle opgaver selv.

– Det er vigtigt, at indsatsen over for en person, der har fået en hjerneskade, sættes i gang så hurtigt som muligt, efter at skaden er sket. Vi har et godt samarbejde med de kursteder, hvor de unge får den første behandling efter hospitalet, og vi lægger meget vægt på dokumentation. Vores erfaringer viser, at medarbejdernes neuro-faglige viden har stor betydning for den enkelte beboers rehabiliteringsforløb. Langt de fleste beboere kommer i gang med en udannelse eller et arbejde, mens de bor i tilbuddet, og får skabt sig en god platform for at komme videre i livet, fortæller Malene Skov.

Genindlære det basale

Pipaluk Kleist Plath, der er TR for socialpædagogerne på Selmersvej og kommunens to andre tilbud for hjerneskadede, fortæller, at en del af arbejdet med de unge mennesker med erhvervet hjerneskade handler om at gøre dem i stand til at bo for sig selv – botræning.

– De skal lære eller genindlære at lave mad, vaske tøj, købe ind, gøre rent, styre økonomi, ordne post. Derudover er planlægning, problemløsning og det at få en dagligdag til at fungere et gennemgående træningsfokus. I det hele taget at kunne klare sig i egen bolig med eller uden støtte, siger hun.

– I det arbejde er det jo vigtigt at tage med, at mange af dem inden hjerneskaden var et sted i livet, hvor de skulle til at flytte hjemmefra. Så for en del af dem handler det ikke kun om, at de er

Bestil et besøg

Inviter forbundsformand Benny Andersen til jeres arbejdsplads, så I kan vise rundt, fortælle om arbejdet, diskutere faglighed og fagforening og give gode ideer videre. Benny Andersen har afsat en dag pr. måned til arbejdspladsbesøg rundt i landet. Har I lyst til et besøg, så kontakt pressekonsulent Eva Åkerman på eaa@sl.dk eller 2210 1725.

hæmmet af en hjerneskade – de havde heller ikke inden selv skullet vaske deres tøj. Men måske lige så vigtigt, handler det om en træning i at kunne håndtere nye situationer – for eksempel: hvordan kommer jeg til ridning, når bussen er kørt, eller jeg har glemt mit klippekort, siger Pipaluk Kleist Plath.

Selmersvej bruger it-systemet Bosted som system til at registrere, hvad de gør, og om det virker. De har udførlige håndteringsplaner for hver enkelt beboer, sådan at det er beskrevet, hvordan alle hverdagens gøremål sker for den enkelte. Tværfaglighed og brugen af hinandens faglighed og styrker er ord, der går igen, når medarbejderne fortæller om arbejdet med de unge. Ergoterapeuternes styrke er blandt andet evnen til at dokumentere og validere deres arbejde, og socialpædagogernes styrke er relationsarbejdet. De arbejder i team, sammensat på tværs af faglighed. Og der holdes både møder i team og mono-grupper, hvor hver faggruppe har mulighed for at drøfte temaer ud fra hver sin faglighed. Der bliver lagt vægt på, at alle socialpædagoger har en neuropædagogisk efteruddannelse. Der udfærdiges løbende rehabiliteringsplaner sammen med de unge, så medarbejderne og beboere kan følge indsatsen og effekten på udvikling. Medarbejderne underviser hinanden i udvalgte temaer på årlige faglige dage.

Find ind til personen

Medarbejderne gør en masse ud af at holde sig opdaterede på området for teknologiske hjælpe-

midler – for eksempel smartphones som kan bruges til at hjælpe den unge med at huske at tage sin medicin, læse tekster op, sende sms'er, til at *skype* og som bus- og togbillet. En enorm force ved smartphones er, at de unge ikke betragter dem som hjælpemiddel, men som et redskab.

Og netop det med identiteten – hvordan de unge ser sig selv – er noget, der arbejdes meget bevidst med på Selmersvej:

– Det er også vigtigt at huske på, at en person med en erhvervet hjerneskade har haft et almindeligt liv inden med kompetencer og et socialt liv og så videre. Så en stor opgave for os består i at finde frem til den person og lære ham eller hende at kende. Det kræver et tæt samarbejde med de pårørende og en tæt og systematisk kontakt til det unge menneske. Vi kigger for eksempel på billeder sammen og snakker om deres liv før, siger Pipaluk Kleist Plath.

Hun fortæller, at medarbejderne på Selmersvej tilbyder at yde §85-støtte for de unge, når de flytter. At de agerer mentorer for dem og deres familie i det omfang de unge ønsker det, og kan være kontakt til deres eventuelle arbejdsplads eller uddannelsessted, hvor de fortæller om betydningen af en erhvervet hjerneskade.

– Den kontakt, vi får til de unge, betyder jo også, at vi bliver den røde tråd i deres liv. De bor her oftest imellem to og fire år, inden de flytter ud i eget hjem. Og selv der slipper vi dem ikke, siger Pipaluk Kleist Plath. ■

KRIGSTRAUMER En af de unge beboere på Selmersvej er Kasper Olsen, som har boet her i halvandet år, siden han som soldat i Afghanistan blev ramt og skadet i hjernen. Hans hyggelige lejlighed er prydet af store fotostater af en storsmilende bredskuldret soldat med maskingevær. Der hænger også billeder af Kasper sammen med B.S. Christiansen og Kasper sammen med den daværende forsvarsminister. Kasper har problemer med sine øjne og skal træne flittigt med en af medarbejderne hver dag.

DIG OG MIG // TRE SPØRGSMÅL OM RELATIONSARBEJDET

FOTO: NILS LUND PETERSEN

Blå bog**Navn:**

Ole Skovgaard

Alder:

48 år

Stilling:

Socialpædagog

Nuværende arbejdsplads:

Nødebogård, der er en behandlingsinstitution for børn og unge med sindslidelser

Har også arbejdet med:

Voksne udviklingshæmmede

Uddannelse:

Blev pædagog fra Børnehavese-minariet Hillerød i 1992

Uden for jobbet:

Læser bøger og er fritidsspejder

Relationsarbejde kræver tid og tålmodighed

Giv et eksempel på en succesoplevelse, hvor du havde en god relation i dit arbejde

'Nu går det galt', tænkte jeg, da 'Palles' ski begyndte at glide under ham. Det var allerførste gang, han skulle prøve at stå på ski uden at jeg gik foran, og holdt ham fast, og nu var han allerede gået i panik. 'Uh-uh-uhhh', skreg han og klamrede sig til skistavene, mens han gled afsted. Med kurs direkte mod en bjælkehytte. 'Det var det. Nu får vi ham aldrig op igen', tænkte jeg – men jeg tog fejl. Da Palle var kommet op og stå, grinede han bare, og var klar til at prøve igen. Jeg tror, at det var fordi, han havde tillid til mig og tillid til, at det nok skulle gå. Og så lykkedes det faktisk for ham at få en rigtig god oplevelse med sin krop. Og det selv om han ellers var en meget stiv ung mand.

Hvad gjorde / gør du for at opbygge relationen?

Først og fremmest ventede jeg til Palle var parat. 'Jeg vil godt prøve at stå på ski, men jeg er godt nok ikke sikker på, at jeg kan', havde han sagt

inden skituren, og så gjorde jeg bare det, der er så nemt og så svært: Jeg stillede mig til rådighed. Jeg ventede og ventede, indtil han var klar. 'Vi gør det, når du får tid', sagde jeg, og så tullede jeg bare rundt i hytten. Måske vaskede jeg lidt op eller sådan noget. I hvert fald noget, jeg kunne lægge fra mig i samme øjeblik, som han ville af sted. Jeg pressede ham ikke ved at sige: 'Du skal ud på ski nu'. Jeg gjorde det bare klart for ham, at jeg var der, når han havde tid og lyst.

Hvad ser du som det største dilemma – eller den største barriere – i relationsarbejdet?

Mangel på tid. For tid giver ro til at kunne arbejde i det tempo, som den unge kan magte, og ikke efter skema. Tid giver mulighed for at planlægge, hvordan der skal arbejdes med lige netop dén unge. Tid giver kvalitet i relationsarbejdet. Og derfor er det også et stort problem, at der bliver skåret så kraftigt i budgetterne. For behandlingsarbejdet kan ikke gøres på akkord.

Jeg gjorde bare det, der er så nemt og så svært: Jeg stillede mig til rådighed. Jeg ventede og ventede, indtil han var klar

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Se mere på www.sl.dk/digogmig

SENIORDISKRIMINATION

Socialpædagoger snydes for godtgørelse

f:nyt EU-domstolen har slået fast, at alder ikke er noget gyldig grund til at nægte offentligt ansatte fratrædelsesgodtgørelse. Derfor vil Socialpædagogerne nu rejse en række sager for medlemmer, der er blevet tvunget på pension i stedet for at få fratrædelsesgodtgørelse

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Når en lønmodtager bliver opsagt fra sit arbejde har vedkommende efter funktionærloven ret til en fratrædelsesgodtgørelse. Men det har hidtil ikke været tilfældet for lønmodtagere i nærheden af pensionsalderen. De kan bare gå på pension, har praksis hidtil været.

Men det er faktisk aldersdiskriminerende, siger EU-domstolen efter en dom i en konkret sag. Og det er en dom, som Socialpædagogerne har tænkt sig at følge op på.

– Det åbner mulighed for en del af vores opsagte ældre medlemmer, og det har vi tænkt os at følge helt til dørs, siger forbundsformand Benny Andersen.

I den konkrete sag blev en lønmodtager af Region Syddanmark opsagt efter 18 års ansættelse, og da han ansøgte om fratrædelsesgodtgørelse, som

han har ret til ifølge funktionærloven, blev kravet afvist med begrundelsen, at han kunne gå på alderspension.

Men nu har EU-domstolen altså afsagt dom i sagen og erklærer, at der er tale om aldersdiskrimination, når man på den måde afskærer medarbejdere fra at få udbetalt fratrædelsesgodtgørelse med den begrundelse, at de kan gå på alderspension.

Socialpædagogerne rejser flere sager

Socialpædagogerne har noteret sig dommen og er netop nu ved at undersøge, hvor mange medlemmer, EU's dom kan få betydning for.

– Vi har aktuelt udtaget stævning i fem sager, som helt klokkeklart ligger inden for EU's dom. Og der vil følge flere. Vi har holdt fællesmøde med KL i sagerne, men har desværre ikke resulteret i, at vores medlemmer fik deres godtgørelse, siger Benny Andersen.

Han tilføjer, at det handler om medlemmer, som er fratrådt inden for de seneste fem år som følge af en opsigelse, har været ansat mere end 12 år og som ikke har valgt at gå på pension i umiddelbar forlængelse af opsigelsen.

– Jeg har da en klar forventning om, at EU's dom vil bane vejen for, at vi skal hente penge hjem til de medlemmer, siger Benny Andersen.

Ud over de aktuelle fem sager, forventer Socialpædagogerne at rejse cirka 50 sager som følge af EU-dommen. ■

NOTER

Kommuner strides om nomadefamilier

Senest har den ulykkelige sag fra Brønderslev, hvor et ægtepar er tiltalt for at misbruge og vanrøgte familiens ni børn, vist, at kommunerne gør hvad de kan for at skovle problemerne ud over kommunegrænsen, så de slipper for at betale til for eksempel dyre anbringelser. Det Sociale Nævn har efterfølgende dømt Lolland Kommune til at betale fem millioner kroner for anbringelse af børnene, fordi kommunen ikke havde skredet ind over for familien. Netop socialt udsatte familier er årsag til, at Det Sociale Nævn får flere og flere sager, hvor kommunerne strides om, hvem der skal betale regningerne. I 2009 traf Det Sociale Nævn 13 afgørelser om mellemkommunal refusion. I 2010 var det tal steget til 19 afgørelser. Og kun godt fem måneder inde i 2011 er der allerede 30 verserende sager i Det Sociale Nævn.

lmp

Thisted Kommune stjål ikke fra handicappet

Thisted Kommune er den 7. juni frikendt ved retten i Thisted for en anklage om misbrug af en udviklingshæmmet borgers penge. Sagen var rejst af den udviklingshæmmedes værge, der mente, at de ansatte på et bosted, hvor den udviklingshæmmede bor, havde misbrugt i alt 150.000 kroner af kvindens penge. Men retten har nu frikendt kommunen og de ansatte. Sagen blev landskendt, da Berlingske søndag den 22. maj i en stort opsat artikel på forsiden fortalte om sager, hvor personalet franarrer de udviklingshæmmede beboere penge. Anklagerne lød på, at medarbejderne over en årrække havde hævet 150.000 kroner på den 57-årige kvindes konto, uden at der lå kvitteringer eller anden dokumentation på, hvad pengene er blevet brugt til.

lmp

Voldsramte kvinder er arbejdsløse

Over halvdelen af de kvinder, der havner på krisecentre, står uden for arbejdsmarkedet. Det viser LOKK's (Landsorganisation af Kvindekrisecentre) årsstatistik 2010 om kvinder og børn på krisecentre, som Servicestyrelsen har udgivet. Kun 29 procent af kvinderne på krisecentre er i beskæftigelse, hvorimod 63 procent af kvinder i befolkningen er i arbejde. 'At være udsat for vold kan være meget belastende. Udover selve den fysiske vold omfatter volden ofte også psykisk vold, som for eksempel trusler. Og den mentale belastning kan have betydning for ens tilknytning til arbejdsmarkedet', siger konsulent Lise Barlach, Servicestyrelsen.

lmp

Delebiler for handicappede

Servicestyrelsen er klar med en forsøgsordning med handicapbiler som debiler og skriver i en pressemeddelelse, at krav om befordringsbehov betyder, at en del personer med handicap ikke kan få støtte til køb af handicapbil. Forsøgsordningen sker i samarbejde med København, Aarhus og Odense Kommune, og ud fra bestemte kriterier får en række borgere tilbud om at gå med i ordningen. Der bliver tale om en udlejningsordning, som forsøgskommunerne gennemfører i samarbejde med private leverandører. De første ordninger forventes at starte op i september 2011, og forsøgsperioden afsluttes i december 2013. Interesserede kan læse mere om delebilordningen på www.servicestyrelsen.dk

lmp

BØGER

Redigeret af Maria Rørbæk

Vrede unge mænd

Af Aydin Soei

I februar 2008 blev politiet angrebet med brosten og andet kasteskyts i kvarteret omkring Blågårds Plads på Nørrebro. Unge tændte ild til biler og containere, og i løbet af få dage bredte urolighederne sig til andre socialt belastede boligområder i Danmark over Tingbjerg og Vestegnen til Vollsrose og Gjellerup-parken. Begivenhederne blev i medierne kaldt 'Danmarkshistoriens værste

indvandrerøptøjer'. Der blev peget på bandekriminalitet, religiøs vrede og kedsomhed i ferierne. Men hvad var det i virkeligheden, der udløste uroen, og hvorfor blev en lokal konflikt på Nørrebro til et landsdækkende fænomen? Denne bog forsøger at belyse disse spørgsmål ved at afdække udviklingen i landets udsatte boligområder fra slutningen af 90'erne og frem. Bogen bygger på interviews og samtaler igennem en lang periode med nogle af de unge selv – både dem, som var på gaden, og dem, som afstod fra at deltage i optøjerne. Og med pædagoger, skolelærere, socialarbejdere og betjente. Bogen arbejder – i journalistisk form – med sociologisk teori om 'vrede unge mænd'. Forfatteren er BA i journalistik og cand.public. i sociologi og medborgerskab. Han har tidligere skrevet bogen 'Skyld – historien bag mordet på Antonio Curra'.

Udkommet på Tiderne Skifter, 320 sider, 299 kroner.

Tidlig indsats ved omsorgssvigt

Af Dorthe Skovborg og Karina Rohrberg Jessen

En kedelig blanding af mangel på tid, berøringsangst og manglende tro på, at det nytter, er skyld i, at personalet i de danske daginstitutioner underretter alt, alt for lidt. Det er konklusionen i en undersøgelse, der bygger på 108 interviews med pædagoger fra vuggestuer, børnehaver og SFO'er. Undersøgelsen præsenteres i denne bog, der har til formål at skabe grundlag for en

kvalificeret underretningskultur og klæde fagpersonalet bedre på, så de ved, hvad der skal gøres, næste gang de står over for et omsorgssvigtet barn. For de fagpersoner, som har daglig kontakt med et barn i og uden for hjemmet, spiller en afgørende rolle for, om hjælpen til det enkelte barn kommer i tide. Og da den skærpede underretningspligt er personlig, er det den enkelte fagpersoners pligt at sikre sig, at en eventuel bekymring bliver bragt videre til myndighederne i form af en underretning. Bogen uddyber lovstoffet på området med udgangspunkt i Barnets Reform og præsenterer en række konkrete cases, hvor læseren selv kan arbejde med teorien. Bogen er blandt andet målrettet undervisningsforløb.

Udkommet på Frydenlund, 136 sider, 199 kroner.

Styr livet – med personcentreret planlægning

Redigeret af Alette Kaaber m.fl.

'Jeg havde intet håb om at mit liv kunne forandre sig – det har jeg nu. Jeg har fået tro på, at jeg kan andet end at drikke kaffe'. Sådan siger en af de psykiatribrugere, der har benyttet de værktøjer, der præsenteres i denne bog. Bogen henvender sig til mennesker med alle slags psykiske problemer og anviser veje, der kan hjælpe i processen med at komme sig. Bogens første kapitel fortæller om grundlaget og værdierne bag værktøjet – de følgende indeholder praktiske øvelser og redskaber. Bogudgivelsen er resultatet af et projekt, hvor brugere og professionelle fra social- og behandlingspsykiatrien i Lyngby-Taarbæk Kommune sammen har afprøvet og udviklet værktøjer til recovery-orienteret arbejde. Forstander Jørn Eriksen siger: 'Det er i dag almindelig viden, at mennesker med alvorlige psykiske problemer kan komme sig. På Slotsvænget arbejder vi med at finde måder, vi kan hjælpe den proces fremad på, så mennesker med alvorlige psykiske problemer kan finde deres egne veje til det liv, de ønsker. Den nye arbejdsbog bliver et vigtigt redskab for os, og vi håber, at andre også vil få glæde af den.'

Udgivet af Projekt STYR LIVET ved Slotsvænget, Lyngby-Taarbæk Kommune, 139 sider, 250 kroner med rabat ved køb af flere bøger.

Kontaktperson – social og pædagogisk håndbog

Af Klaus Goldschmidt Henriksen m.fl.

Landets kommuner benytter i stigende omfang kontaktpersonforanstaltningen i sager, hvor børn og unge mangler en stabil voksenkontakt i deres liv, og som følge heraf befinder sig i en marginaliseret position hvad angår eksempelvis skolegang, fritidsliv og sociale sammenhænge. Alligevel har kontaktpersonordningen indtil nu været et temmelig ubeskrevet blad i den socialpædagogiske faglitteratur – men det bliver der forsøgt rettet op på med denne bog, der beskriver elementerne i ordningen og præsenterer en lang række metoder, som kontaktpersoner kan benytte sig af i deres pædagogiske arbejde. Der sættes blandt meget andet ord på kontaktpersonens mange roller, faserne i kontakt- og relationsarbejdet samt metoder i arbejdet med familie, venner og netværk og systematisk hverdagspædagogik. Endvidere er der både kapitler om de organisatoriske og fysiske rammer, det tværfaglige samarbejde samt ledelse og kompetenceudvikling. Bogen er resultatet af et to år langt metodeudviklingsprojekt, som Socialt og Pædagogisk Udviklings- og Kursuscenter SPUK har gennemført i samarbejde med en række kommuner og med økonomisk støtte fra BG-Fonden og Bikubenfonden.

Af Klaus Goldschmidt Henriksen og Marie Brøgger Andersen, 310 sider, rekvireres via www.spuk.dk

KVINDEKRISECENTRE

Professionel hjælp er det bedste

Voldsramte kvinder mener, at det er hjælpen fra de professionelle på kvindekrisecentrene, som har betydet mest for dem

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Hele 73 procent af de kvinder, som har været på kvindekrisecenter, siger, at det er samværet med de ansatte, som har hjulpet dem mest. Det fremgår af LOKK's (Landsorganisation af kvindekrisecentre) årsstatistik 2010.

Formand for LOKK, Birgit Søderberg siger:

– Det er et klart udtryk for, at det i særdeleshed er samvær med det professionelle personale, der fører til bedring. Vi skal derfor sørge for at fastholde professionaliseringen af kvindekrisecentrene i erkendelse af, at det er det, der gavner de voldsudsatte mest.

Statistikken viser også et fald i kvinder, der vender tilbage til voldsudøveren. I 2006 vendte 24 procent tilbage til voldsudøveren, mens det i 2010 kun var 15 procent.

– Det bekræfter mig i, at personalet på kvindekrisecentrene

hele tiden bliver bedre til at målrette og optimere indsatsen, siger Birgit Søderberg og fremhæver, at LOKK gerne så, at de danske kvindekrisecentre i højre grad fik mulighed for at yde professionel støtte til den voldsudsatte, efter hun er fraflyttet kvindekrisecenteret. Kvinderne bor ofte i så kort tid, at det ikke er muligt at nå også at bearbejde voldens konsekvenser.

I alt har 24 kvindekrisecentre et efterværnstilbud, men problemet for de fleste kvindekrisecentre i Danmark er stadig, at finansiering til efterværnsarbejdet er svær at skaffe, fortæller Birgit Søderberg.

– De fleste kvindekrisecentre melder om besparelser, og det rammer det basale arbejde, men i særdeleshed rammer det efterværnsarbejdet. Vi ved fra undersøgelser, at efterværnsarbejdet er uhyre vigtigt, og det er derfor et stort ønske fra LOKK, at der fra politisk hold prioriteres penge specifikt til efterværnsarbejdet. I perioden efter et kvindekrisecenterophold er mange kvinder skrøbelige og har brug for et tilbud, der kan fastholde dem i et liv uden vold, siger Birgit Søderberg. ■

Den samlede årsstatistik for 2010 kan findes på www.lokk.dk

DAGPENGEREFORM

Mange ledige kan komme i klemme

f:nyt Konsekvenserne af dagpengereformen bliver alvorligere end hidtil antaget. Antallet af ledige, som ville have mistet dagpengene, hvis dagpengereformen allerede havde været gældende, er nu på over 20.000. Ekspertener mener, at konsekvenserne er blevet undervurderet

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Antallet af danskere, som ville have mistet dagpengene, hvis dagpengereformen havde været gældende i dag, fortsætter med at stige i et heftigt tempo. 20.000 ledige ser nu ud til at blive ramt af, at dag-

pengeperioden bliver halveret fra fire til to år samtidig med, at antallet af timer, man skal have arbejdet for at få dagpenge igen, bliver fordoblet.

Det viser en opgørelse foretaget af Arbejdsløshedskassernes Samvirke (AK-Samvirke).

Siden AK-Samvirke begyndte at overvåge udviklingen i juli 2010 er antallet af danskere – som ville have været faldet ud over dagpengekanten, hvis de nye regler havde været gældende nu – eksploderet fra 14.000 til 20.000 ledige på årsplan.

En af forklaringerne på den voldsomme stigning er, at finanskrisen fra 2008 trækker spor af langtidsløshed efter sig. Så selv om ledigheden ser ud til at flade ud, kommer det ikke de ledige, som har været arbejdsløse i lang tid, til gode.

Det er simpelthen sværere for en langtidslødig at komme

i arbejde igen, end for en ledig som for eksempel kun har været ledig nogle måneder.

– Hvis der ikke fra politisk side handles nu, risikerer vi, at dagpengereformen kommer til at rive tæppet væk under tusindvis af danskeres økonomi, hvis de hverken kan få et arbejde, dagpenge eller konstanthjælp, forklarer Verner sand Kirk, direktør i AK-Samvirke.

Vink med en vognstang

Han tilføjer, at AK-Samvirke tidligere har advaret mod de store sociale konsekvenser, dagpengereformen risikerer at få.

– Over de sidste ni måneder er antallet af ledige, som ville have mistet dagpengene vokset med over 40 procent. Det er mere end et vink med en vognstang om, at vi har en potentiel social katastrofe i vente, hvis ikke der bliver taget hånd om

dem, der falder gennem det, vi engang kaldte det sociale sikkerhedsnet.

Professor Jørgen Goul Andersen, Aarhus Universitet, mener, at dagpengereformen sammen med revideringen af efterlønnen betyder, at den danske flexicurity-model er på vej væk. Han siger om tallene:

– For det første bekræfter det jo, at det er en undervurderet reform. For det andet, at der er behov for en konjunkturfølsom arbejdsmarkedspolitik, og for det tredje, at der under de givne vilkår bliver behov for bedre beskyttelse i ansættelsen. Nu forsvinder efterlønnen også, så vi er på vej over i et helt andet regime end den flexicurity, vi havde indtil for et par år siden, siger Jørgen Goul Andersen. ■

Læs artiklen og AK-Samvirkes analyse: www.kortlink.dk/96dg

SYNSPUNKT

Dilemma for pædagoger såfremt 'Det ka' nytte'

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 14/11 er mandag den 27. juni kl. 12.00.

Af Mikael Sørensen, cand.pæd.

I kølvandet på de skandaleombruste episoder fra 2007/08 om misrøgt af borgere på bosteder for mennesker med nedsatte psykiske og fysiske funktionsevner, har bostederne om ikke andet så i hvert fald oplevet et økonomisk løft. De uværdige forhold blev for alvor sat i fokus i TV2-dokumentaren 'Er du åndssvag?'. Her viste optagelser, hvordan medarbejdere blandt andet lod beboere ligge i deres eget urin i timevis, talte hårdt til beboerne og ignorerede dem, når de var kede af det.

Efterfølgende blev medarbejdere afskediget eller jobrotet som følge af uetisk handlen. Ledelser fik tjenestelige påtaler og nogle blev suspenderet, primært for at have ladet stå til og som følge af mangelfuld indsendelse af registreringer af magtanvendelser. Embedsmænd i forvaltninger og socialborgmesteren i Københavns Kommune blev kritiseret for at have negligeret klager fra pårørende og medarbejdere om misrøgt på bostederne. Herefter blev området genstand for øget kontrol. Eksempelvis åbnede Københavns Kommune en hotline, hvor borgere havde

mulighed for at angive oplevede misforhold. Forvaltningen og eksterne konsulentbureauer blev sat til at kulegrave området, inspicere bostederne, udarbejde tilfredshedsundersøgelser – såvel personale, beboere som pårørende blev hørt. Bostedernes økonomi, herunder beboernes private midler, blev underlagt en grundig revision. Retningslinjerne med hensyn til dokumentation af pædagogisk praksis og omgang med økonomiske midler blev skærpet. Derudover oplevede mange bosteder en organisatorisk omstrukturering, der blandt andet betød udpegning af flere mellemledere (afdelingsledere) og en tydeliggørelse af den enkelte medarbejders specifikke ansvarsområder.

Nu stilles imidlertid spørgsmål ved rimeligheden i, at udgifterne til handicapområdet er så iøjefaldende høje, samtidig med at forringelser på eksempelvis daginstitutioner-, folkeskole- og uddannelsesområdet er indiskutable. Dette ud fra en tese om, at det er påkrævet med en stram offentlig udgiftspolitik, hvorfor der argumenteres for en mere retfærdig fordeling af skattemidlerne. Alligevel er der vel (stadig) noget nær konsensus om, at vore medbor-

gere med psykiske og fysiske funktionsnedsættelser skal behandles anstændigt og gives muligheder for et værdigt liv.

Men retorikken er skærpet. Handicapområdet er blevet kaldt en 'gøgeunge' og det er sågar foreslået, at de mest omkostningstunge borgere samledes på (lukkede) institutioner og at den pædagogiske tilstedeværelse reduceres via øget medikamentel behandling. Her sigtes specielt efter de såkaldte solistprojekter. Det har været fremme, at enkelte af disse 'koster samfundet' op mod et tocifret millionbeløb og samlet set bruges over en halv milliard kroner på mindre end 200 borgere.

Socialpædagogernes Landsforbunds modsvar er blandt andet en relancering af Det ka' nytte-konceptet. Selvkært fordrer et sådan kompetenceløft umiddelbart flere midler til området, men kan på sigt vise sig at være en fornuftig investering såvel menneskeligt som økonomisk – mere livskvalitet qua større selvstændiggørelse og selvhjulpethed, der alt andet lige minimerer behovet for pædagogisk tilstedeværelse. Imidlertid er der en fare for, at en for stor succes i samspillet mellem borger og pædagog sætter begge parter i et dilemma.

Det er dog kun et fåtal af projekterne, der har karakter af permanent løsning, hvorfor medarbejderne kan stilles i dilemmaet: minimere behovet for pædagogisk tilstedeværelse (overflødiggøre medarbejdere) versus dokumentere nødvendigheden af normering (bevaring af arbejdsplads)

Solistprojekter er ofte etableret efter et akut opstået behov herfor. Typisk vil borgeren være blevet tilbudt sommerhusophold, indtil et mere stabilt botilbud forefindes. Efterhånden vil der blive ansat et team af medarbejdere, der er gearret til denne specielle opgave, men som nødvendigvis ikke vil have en forankring på en 'moderboform' og derved er 'afhængig' af solistprojektets fortsatte beståen. Det er dog kun et fåtal af projekterne, der har karakter af permanent løsning, hvorfor medarbejderne kan stilles i dilemmaet: minimere behovet for pædagogisk tilstedeværelse (overflødiggøre medarbejdere) versus dokumentere nødvendigheden af normering (bevaring af arbejdsplads). Borgeren kan ligeledes stå i et dilemma. Han vil på den ene side gerne leve op til 'krav om passende adfærd' men omvendt have et behov for social interageren, som i et solistprojekt selvsagt stort set kun kan opfyldes af personalet.

Hvordan skal det afgøres, at tiden er inde til, at solistprojektet bør ændre karakter – at der ændres på forhold som placering, normering eller visitation til anden boform? Er det det pædagogiske personale, som formodes at have bedst kendskab til borgerens potentialer,

men som samtidig kan have en interesse i fortsat ansættelse og bevarelse af det kollegiale team? Er det betalingskommunen, der formodes at ville varetage borgerens tarv, men som samtidig har en forpligtigelse overfor skatteyderne (rationere de offentlige udgifter)? Er det solistprojektets ledelse, som formodes at være ansvarlige i forhold til betalingskommunen, men som samtidig har en interesse i, at medarbejderne er sikret fortsat ansættelse i henhold til stillingsbeskrivelser? Skal der sættes en deadline på 'foranstaltningens' varighed? Eller er det borgerens egen afgørelse?

Ofte vil afviklingen af projektet blive dikteret akut som følge af kommunale budgetteringer, eller fordi der pludselig er mulighed for oprettelse af et nyt botilbud. Disse dispositioner vil blive taget uagtet borgerens eventuelle manglende parathed.

Mange af ovennævnte problemstillinger/dilemmaer kunne imødegås, såfremt solistprojektet fra start af var etableret som en skærmet enhed i tilknytning til det botilbud, borgeren på sigt ville kunne integreres i; eller solistprojektet blev etableret i tilknytning til lignende projekter – flere boliger med fælles medarbejderstab. ■

NYHEDSBREV

Nyt om teori, forskning og metode, juni 2011

Børn og Unge

Fagfolk tøver med at underrette om vold mod børn

Faggrupper, der arbejder med små børn hver dag, tøver ofte med at underrette myndighederne, når de får mistanke om, at børnene udsættes for vold i hjemmet. De efterlyser mere viden og rådgivning, viser en ny undersøgelse fra SFI.

Bedre koordinering kan hjælpe voldsramte børn og unge

Kommuner, fagfolk og sundhedspersonale skal blive bedre til at koordinere den hjælp de giver, når de har mistanke om, at et barn bliver udsat for vold. Det er anbefalingen i en slutrapport om vold mod børn og unge, som SFI har offentliggjort.

Familie og lærere kan hjælpe ADHD-børn

Børn med ADHD får en bedre hverdag og bedre vilkår senere i livet ved, at deres forældre og skolelærere bliver trænet i at håndtere deres handicap og give børnene bedre rammer. Kombineret med medicinsk behandling giver det gode resultater, skriver SFI.

Tidlig indsats og forældresamarbejde virker mod social arv

En tidlig pædagogisk indsats og et nøje tilrettelagt forældresamarbejde er vejen frem, hvis vi skal bryde den negative sociale arv. Det er den foreløbige konklusion fra holdet bag et omfattende forskningsprojekt, der skal forbedre livsbetingelserne for socialt udsatte børn, skriver Danmarks Pædagogiske Universitets-skole.

Nyt site skal hjælpe fagfolk til at hjælpe udsatte børn og unge

Hvis kommunen er i tvivl om, hvad man stiller op i en sag om for eksempel misbrug af børn, er der hjælp at hente. Et nyt site – Vidensportalen Børn og Unge – stiller nemlig den nyeste viden til rådighed. Det oplyser Socialministeriet på deres hjemmeside.

Slut med at sende unge i fængsel

Børn og unge, der er sigtede eller har fået en dom for kriminalitet, behøver ikke længere at blive sendt i fængsel. Baggrunden er, at der er blevet flere pladser på institutionerne, og at der sker færre anbringelser, skriver Danske Regioner.

Nye retningslinjer for de sikrede institutioner

Danske Regioner oplyser, at regionerne for første gang har lavet fælles retningslinjer for det højt specialiserede socialpædagogiske arbejde på de sikrede institutioner. De nye retningslinjer skal bidrage til arbejdet med at hjælpe børn og unge ud af kriminalitet.

Prostitution

Måltrettet indsats for prostituerede

Socialminister Benedikte Kiær vil målrette indsatsen for prostituerede, skriver Socialministeriet på deres hjemmeside. Fokus skal være på de mest udsatte prostituerede, og de kvinder, der ønsker at komme ud af prostitution, skal hurtigt have hjælp og støtte.

Du kan finde yderligere information på www.sl.dk/tfm og tilmelde dig nyhedsbrevet på www.sl.dk/nyhedsbreve

TRYGHEDSPULJEN

En hånds-rækning i en svær tid

f:nyt OAO fik ved dette års overenskomstfor-handlinger afsat 80 millioner kroner i en pulje, der skal bruges til efteruddannelse og andre tilbud, der kan hjælpe afskedigede medlemmer videre. Socialpædagoger, der er blevet afskediget som følge af besparelser og lignende, kan søge om penge fra puljen

Af Silla Bakalus, OAO og Kurt Ladefoged, kl@sl.sk

Her fra 1. juni kan medlemmer af Socialpædagogerne, der bliver afskediget i kommunerne som følge af besparelser eller nedskæringer, søge om op til 10.000 kroner fra Tryghedspuljen. Penge, der kan bruges til at efteruddanne sig og dermed øge chancerne for at få et nyt job.

Tryghed og sikkerhed er ellers, hvad man i mange år har forbundet med ansættelse på kommunale arbejdspladser. Men flere år med dårlig økonomi i kommunerne og dertilhørende besparelser og afskedigelsesrunder har gjort mange kommunale medarbejdere utrygge.

Derfor var mere tryghed og sikkerhed et af de større krav ved dette års overenskomstforhandlinger. Det førte blandt andet til en aftale mellem Kommunernes Landsforening (KL) og Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) om, at kommunerne fra 2011 til 2013 afsætter 80 millioner kroner i den såkaldte Tryghedspulje.

– Vi havde en lang række tryghedskrav ved OK-forhandlingerne, som vi ikke nåede nogle

vegne med. Men så opstod der denne mulighed. Vi står overfor nogle besparelser i de kommunale budgetter, hvor der vil blive afskediget medarbejdere. Det kan vi ikke lave om på, så derfor vil vi hjælpe dem, der bliver afskediget, med at komme videre. Det er tryghed i en anden forstand, forklarer Steen V. Kristensen, der er forhandlingsleder i en af OAO's organisationer, og som var med til at forhandle Tryghedspuljen på plads.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen, der også var med til at forhandle aftalen hjem, er meget opsat på, at pengene skal ud og arbejde til gavn for medlemmerne:

– Tryghedspuljen vil gælde for LO-organisationerne, og giver det enkelte opsagte LO-medlem mulighed for at søge penge til blandt andet kompetenceudvikling og efteruddannelse. Det er en god mulighed midt i en tid, hvor vi desværre også ser stigende ledighed blandt socialpædagoger, siger Benny Andersen.

10.000 kroner per medlem

Pengene fra Tryghedspuljen har kunnet søges fra 1. juni, og der kan ansøges frem til 31. marts 2013 – også selvom opsigelsesvarslet først udløber senere. Alle ansatte på en overenskomst under OAO – i alt 330.000 medarbejdere – er dækket af puljen. Det er dog kun medarbejdere, der bliver afskediget som følge af besparelser i kommunen, som kan søge om penge fra puljen. Besparelser kan blandt andet være organisationsændringer, lukninger af institutioner og kapacitetsmæssige ændringer.

Hver medarbejder kan søge om op til 10.000 kroner til efteruddannelse, kompetenceudvikling eller sparring. Aktiviteten må ikke være udbudt af kommunen, men skal foregå

andetsteds som for eksempel på et AMU-center, på en professionshøjskole eller hos en privat udbyder.

– Det her skal være noget mere, end det kommunerne tilbyder i forvejen. Det skal være et ekstra tilbud. Så hvis man normalt i kommunen har givet alle et bestemt tilbud, så skal dette ikke gå ind og erstatte noget, forklarer Steen V. Kristensen og tilføjer, at medarbejderne får almindelig løn under forløbet.

Hverken KL eller OAO anbefaler nogle særlige aktiviteter for medarbejderne.

Det er den opsagte medarbejder, der vælger aktiviteten, og medarbejderen, TR og lederen, der i fællesskab træffer beslutning om at søge midler fra Tryghedspuljen. På de enkelte

organisationers hjemmesider, blandt andet på www.oao.dk, kan man finde gode ideer til aktiviteter og uddannelse.

– Jeg har absolut en forventning om, at folk gør brug af det her tilbud, for det er meget vigtigt at forbedre sine muligheder på arbejdsmarkedet. Der er ledighed, og der er kamp om jobbene, og derfor er det godt at opkvalificere sig. Og man kan faktisk få rigtig meget for 10.000 kroner. Vi ved, at ledighed er en meget belastende ting – både for én selv og for familien. Så på den måde vil det være en lille hånds-rækning i en svær tid, siger Steen V. Kristensen. ■

Få mere information på www.tryghedspuljen.dk

Formanden
på facebook

Bliv ven med
Benny Andersen

www.facebook.com/forbundsformand

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.900 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Bør Eva fortælle om graviditeten?

DEBATFORUM 10. JUNI

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Eva er nyuddannet pædagog og arbejdsløs. Hun har lige opdaget, at hun er gravid. Hun er både kaldt til samtale på et opholdssted for omsorgssvigtede børn, der har behov for stabile voksne – og til et job som pædagogisk konsulent for kommunens dagplejere. Bør Eva fortælle, at hun er gravid?

DEBATFORUM 10. JUNI

Fie Anette Lemke Hansen Tja helt ærligt, så er det svært... Men som kvinde mener jeg, at hun skal tie stille, indtil hun har pligt til at oplyse det. Kvinder bliver på så mange måder forfordelt på arbejdsmarkedet.

DEBATFORUM 10. JUNI

Nina Schouw Rytter Nej, hun skal ikke sige, at hun er gravid. Hvis hun ikke var det nu, kunne hun jo blive det få måneder efter, at hun var ansat, og hvilken forskel ville det gøre for arbejdspladsen?

DEBATFORUM 10. JUNI

Marianne Krog Bundgaard Jensen Kan godt se, at det er rigtig træls for arbejdspladsen, at hun måske kun kan arbejde i en begrænset periode inden hun skal på barsel. Men hun har jo ikke pligt til at sige noget før et vist antal måneder før, hun skal føde. Desuden kan arbejdspladserne jo vælge og

vrage. Hvis Eva er helt perfekt, så er der jo ikke noget at komme efter – så må de finde en barselsvikar, når det bliver relevant.

DEBATFORUM 10. JUNI

Birgit H. M. Sørensen Jeg har selv prøvet det, og dilemmaet var: 'Beholder jeg mit barn eller ej? Det kunne jeg jo ikke vide. Jeg fik en ledende stilling og opfyldte alle intentioner omkring mit job. Jeg planlagde hele forløbet for at tilgodese alle brugere og pårørende før min eventuelle orlov, og alt fungerede optimalt... Så nej, det gør hun ikke.

DEBATFORUM 10. JUNI

Laila Borgvold Larsen Nej, hun skal ikke fortælle, at hun er gravid, for så er der risiko for, at hun ikke får jobbet, selv om man ikke må diskriminere en gravid kvinde. Hun har ingen pligt til at oplyse om graviditeten før tre måneder før forventet fødsel.

Handicap og seksualitet

VÆGGEN 9. JUNI

Kim Steimle Rasmussen Interesserer du dig for unge, handicap og seksualitet, så følg med på bloggen www.ingenbarrierer.blogspot.com Bloggen bliver udgivet af Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH) og bliver opdateret hver uge. Bloggen vil være med til at nedbryde nogle af de barrierer, som unge med handicap kan opleve i udlevelsen af deres seksualitet.

Landsmøde og konference for familieplejerne 29.-30. september 2011 på Severin Kursuscenter i Middelfart

Konferencen sætter fokus på familieplejernes egne børn og plejebarnets relation til plejefamilien børn – om relationerne mellem børnene indbyrdes og mellem børn og voksne

Tilmeldingsfrist: 29. juli 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/familiepleje

KREDSNYT & KALENDER

MIDTSJÆLLAND

Rejse til Budapest for seniorerne i kreds Midtsjælland, Storkøbenhavn og Storstrøm**28. august – 4. september**

Fællesrejse for seniorer fra BUPL og Socialpædagogerne til Budapest. Pris pr. person i delt dobbeltværelse 4.775 kr. Tillæg for eneværelse 850 kr. Pladserne fordeles efter først til mølle-princippet. Henvendelse til: Klíngenberg, Priorgade 3, 4200 Slagelse, info@klíngenberg-rejser.dk

NORDJYLLAND

Sommerudflugten 2011**27. august kl. 9.30**

Kl. 9.20 mødes vi med bussen på Viren 14, 9310 Vodskov. Vi skal i år opleve Fisketrappen i Bindslev, Hirtshals Fyr og Ørnereservatet med opvisning. Efter endt rundtur samles vi ved grillen i Hammer Bakker, hvor Socialpædagogerne er vært ved grillmad. Øl, vin og vand kan købes. Husk selv at medbringe frokost og drikkevarer. For yderligere detaljer tjek vores hjemmeside www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest den 11. august. Prisen er 125 kr. for voksne og 50 kr. for børn (fra 4-12 år). Skriftlig tilmelding til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Husk at opgive navn, adresse, tlf.nr. og antal voksne og børn. Tilmeldingen sker efter først til mølle-princippet og er bindende! Ved udeblivelse fremsendes regning.

Gratis sms-service

Nu kan du få tilsendt gratis sms-besked på din mobiltelefon. Socialpædagogerne Nordjylland vil fra april sende korte meddelelser ud med aktuelle serviceoplysninger. Det eneste du skal gøre er at tilmelde dig på nordjylland@sl.dk, eller send en sms til 1272 med teksten 'sl nord'. Oplys dit navn, cpr.nr., mobilnr. og evt e-mail.

STORKØBENHAVN

Dagscruis med DFDS Seaways**5. september kl. 10.00 – 14.30**

Vi mødes senest kl. 10 ved Dampfærgevej 30, København Ø (Frihavnen).

Sejlturen varer cirka 3½ time. Nogle af sejlturens seværdigheder er: Trekroner Fortet, Den store vindmøllepark, Kastrop havn, Saltholm og Øresundsbroen. Prisen inkluderer en frokostbuffet, kaffe/te og kagebuffet og to øl/vin/vand. VIGTIGT: der skal vises billedlegitimation (pas, kørekort). Opgiv fornavn og efternavn ved tilmeldingen (krav fra søfartsstyrelsen). Pris 200 kroner for medlemmer og 349 kroner for ikke medlemmer. Tilmeldings- og indbetalingsfrist er 30. juni på konto: 2191 0567405745 / tlf: 24891061.

Seniorsektionen

Velkommen til seniorsektionen: Hvis du er 55 år eller derover kan du tilmelde dig seniorsektionen på mail: seniorerne@yahoo.dk / tlf: 24891061.

STORSTRØM

Første halvår 2011

Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Der afholdes møder i familieplejenetværket den første tirsdag i hver måned. Møderne afholdes på kreds-kontoret og der er ingen tilmelding, medmindre andet er oplyst – se kredsens hjemmeside www.sl.dk/storstrom under fanebladet familieplejere.

SYDJYLLAND

Sommerudflugt til Haderslev for seniorerne**10. august kl. 10.00**

Vi mødes ved Haderslev Domkirke. Her vil en guide fortælle og vise os rundt i den gamle del af Haderslev. Kl. 12.00 skal vi ud at sejle på Haderslev Fjord. På båden vil vi indtage en toretters menu. Vi sejler til Årø, hvor vi får en time på egen hånd. Herefter sejler vi til Årøsund, hvorfra vi kører med bus tilbage til Haderslev. Pris: 100 kroner for medlemmer og 200 kroner for ikke-medlemmer. Drikkevarer er for egen regning. Bindende tilmelding senest den 4. juli til Arne Larsen tlf. 7544 5488 eller Vitha Lindholm tlf. 7612 3836.

Byvandring i Ribe for seniorerne**14. september kl. 10.00**

Domkirkens Hovedindgang. Efter rundvisningen med Richard Kværnø

vil vi gå på Backhaus og få æggekage eller pariserbøf. Mad og drikkevarer er for egen regning. Tilmelding senest den 7. september til Arne Larsen tlf. 7544 5488 eller Vitha Lindholm tlf. 7612 3836.

Bowling og spising for seniorerne**19. oktober kl. 16.30**

Stadionvej 9-11, Brørup. Vi mødes til bowling og en god gang mad i Brørup. Pris 89.00 kroner for medlemmer og 189.00 kroner for ikke-medlemmer. Drikkevarer og leje af sko er for egen regning. Tilmelding senest den 5. oktober til Niels Chr. Schmidt tlf. 2896 4368.

ØSTJYLLAND

Brænder du for det socialpolitiske område?

Og har du lyst til at påvirke det fagpolitiske arbejde? Så stil op som kandidat til kredsbestyrelsen eller kongresdelegationen på kreds Østjyllands generalforsamling tirsdag den 25. oktober 2011. Skriv en tekst (maks. 200 ord), hvor du kort præ-senterer dig selv og motiverer dit kandidatur og send den til os senest den 22. august på ostjylland@sl.dk. Alle kandidater vil blive præsenteret på www.sl.dk/ostjylland

ØVRIGE

Film KNUS**22. – 27. august**

Film KNUS deltager igen i år i den internationale kortfilmfestival i Odense i uge 34. Vi viser kortfilm lavet af eller i samarbejde med udviklingshæmmede. Grib kameraet, måske jeres kortfilm vil blive vist i biografen. En kortfilm kan variere fra cirka 2-30 minutter. Det kan være dokumentarfilm, fiktion med mere. Film KNUS sørger for fremvisningen. I behøver ikke at være til stede. Deltagelse er gratis. Film modtages senest den 27. juli og sendes til: Kirsten G. Hansen, Gl. Aarup 11, 5560 Aarup. Nærmere information: Kirsten G Hansen: kgh@odense.dk og www.knus.nu

DELTA I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKSION
OG ERFARINGSUDVEKSLING

SL.DK/FACEBOOK

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfaeldte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/aeldre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neurohuset
Graham Bellsvej 1, 8200 Aarhus N
thorupthomsen@gmail.com

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/doeve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/smabørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofte.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netvaerk

Hekse og trolde

Af Jan Vestergaard,
FTR, Esbjerg Kommune

Hver by har sin heks og hvert sogn sine trolde. Sådan skrev Holger Drachmann i 1885. I dag er heksene og trolde blevet til sager. Hver by og kommune sin sag. Eller det vil sige, indtil videre er det blevet til Brønderslev, Tønder og Strandvænget som de største sager. Lad os håbe, det bliver ved det.

Politikerne har – de fleste steder – delt de kommunale opgaver op i forvaltninger, afdelinger og så videre. Her er der ansatte, der ansætter andre til at løse andre opgaver. Dette embedsværk er ansvarlig for, at opgaven bliver løst inden for de økonomiske og lovmæssige rammer, politikerne har udstukket – både lokalt og mere centralt.

Indimellem er det som om, at politikerne og embedsværket i forvaltningerne er vores modspillere i stedet for vores medspillere. Dette på trods af, at vi har en fælles interesse i at løse samme opgave bedst muligt.

Herunder et tænkt eksempel. Nogle unge, der er anbragt på en døgninstitution, laver ballade i et lokalområde. Det bliver til en forarget artikel i en avis. Hvordan kan det lade sig gøre, når nu de er anbragt?

Det lyder ikke godt for borgmesteren eller udvalgsformanden, der er blevet ringet op i forbindelse med artiklen. Han går til en direktør, der går til en chef for området – der til sidst går til forstanderen for institutionen. Der har givetvis samlet sig nogle frustrationer og misforståelser undervejs. Det resulterer i, at forstanderen straks bliver pålagt at sætte gang i en undersøgelse og lave handlingsplaner for at imødekomme problemet, lave

nye procedurer og regler – og i øvrigt at irettesætte de pædagoger, der var på vagt.

Forstanderen, tænker jeg nok, kunne forklare sig, hvis vedkommende fik lov, men stemningen i embedsværket, pressen og i befolkningen i særdeleshed er måske allerede kritisk og fordømmende. Og det endda inden sagen er belyst.

Ved kritikerne mon, at de selvsamme unge er frivilligt anbragt? At de kan gå ud af døren, når de vil? Og at personalet ikke har hjemmel til at tilbageholde dem? Det bør de vide!

Hvorfor glemmer vi at undersøge fakta, inden vi 'dømmer'.

Måske er frygten for en sag større end hensynet til de socialpædagoger, der udfører deres arbejde. Måske er en forsidehistorie vigtigere for journalisten end det at sætte sig ordentligt ind i sagerne? Og måske er det ret bekvemt bare at læse en overskrift og blive forarget...

Når der skal handles på en sag, så skal det ske ordentligt!

Inden man sætter gang i undersøgelser, handlingsplaner, nye procedurer og regler, så bør man tænke på, at de mennesker, man undersøger, givetvis blot passer deres job – ligesom de, hvis job det er at undersøge. Disse mennesker bruger sig selv som det vigtigste redskab. Og enhver mistænkeliggørelse, for eksempel i form af undersøgelser, bør overvejes nøje.

Sæt jer ind i tingene – uanset på hvilket niveau, I tænker, der er gjort noget forkert. Lad jer ikke rive med af en stemning. Lav ikke den fejl at dømme på et forkert grundlag. Lav ikke hadegrupper på Facebook og lignende. Lad os vise, at vi ved bedre end det! ■

- Hvad kan du og dine kolleger gøre, hvis I bliver ramt af en sag?
- Har I på din arbejdsplads en strategi for jeres relation til lokalsamfundet?
- Hvordan arbejder I for at have gode, åbne og ærlige relationer til embedsværket og politikerne?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik